

MUSIC OF THE SARUM OFFICE
Breviarium Sarisburiense cum nota.

Tome B.
Fasciculus 41.
Pages 1609-1665.

In festo Corporis Christi.

Edited by William Renwick.

HAMILTON ONTARIO.
THE GREGORIAN INSTITUTE OF CANADA.
MMX.

Music of the Sarum Office is published by The Gregorian Institute of *Music of the Sarum Office* is published by The Gregorian Institute of Canada/L'Institut Grégorien de Canada, 45 Mercer Street, Dundas, Ontario, Canada L9H 2N8. The Gregorian Institute of Canada is affiliated with the School of the Arts, McMaster University.

Music of the Sarum Office is distributed over the internet through .pdf files located at: www.humanities.mcmaster.ca/~renwick/sarum-01.htm

This document first published July 1, 2010.

All rights reserved. This publication may be downloaded and stored on personal computers, and may be printed for purposes of research, study, education, and performance. No part of this publication may be uploaded, printed for sale or distribution, or otherwise transmitted or sold, without the prior permission in writing of the Gregorian Institute of Canada.

The Gregorian Institute of Canada/L'Institut Grégorien du Canada is a charitable organization registered by the Federal Government of Canada.

Web site address: www.gregorian.ca

© The Gregorian Institute of Canada, 2010.

¶ *In festo Corporis Christi.*

Festum majus duplex.

Ad primas vesperas.

[*Super psalmos.*]¹

1520:8v; 1531:159v.²

1. Ant.
I.ii.

204335.

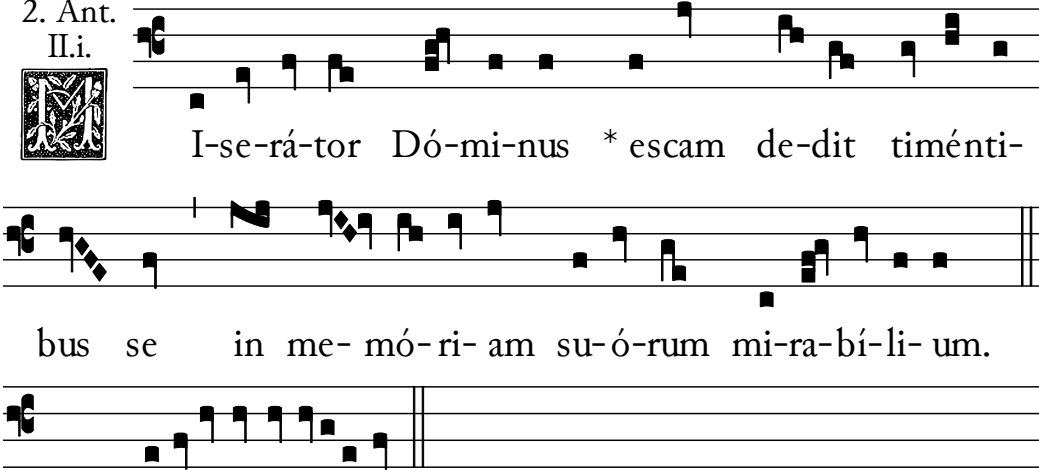

A-cérdos in e-tér-num * Christus Dómi-nus se-

cún- dum ór-di-nem Melchí-se-dech pa-nem et vi-num

óptu-lit. *Ps.* Dixit Dóminus. (*cix.* [306].)

1520:8v; 1531:159v.

203126. 2. Ant. II.i. I-se-rá-tor Dó-mi-nus * escam de-dit timénti-

 bus se in me-mó-ri-am su-ó-rum mi-ra-bí-li-um.

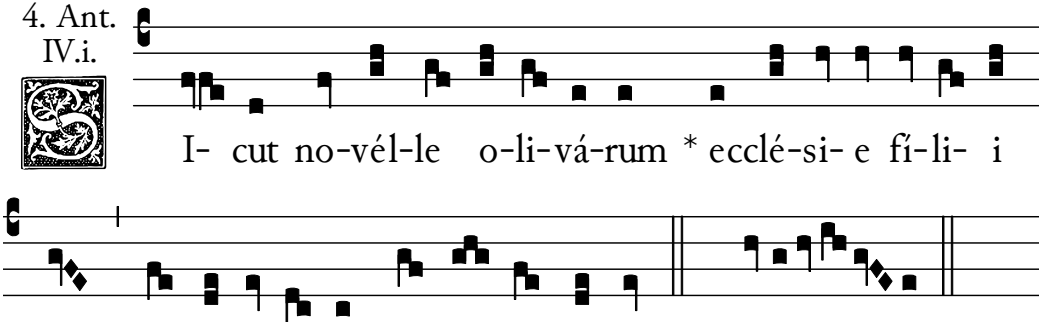
Ps. Confitébor. ij. (cx. [307].)

1520:9r; 1531:159v.

200722. 3. Ant. III.i. A-li-cem * sa-lu-tá-ris accí-pi- am et sacri-fi-cá-bo

hós- ti- am laudis. *Ps. Credídi. (cxv. [318].)*

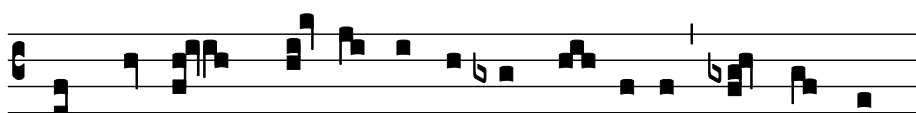
1520:9r; 1531:159v.

204661. 4. Ant. IV.i. I- cut no-vél-le o-li-vá-rum * ecclé-si- e fi-li- i

sunt in circú- i- tu mense Dó-mi-ni. *Ps. Beáti omnes. (cxxvij. [280].)*

1520:9r; 1531:159v.

5. Ant.
V.i.

204127.

Ui pa-cem * po-nit fi-nes ecclé- si- e fru-mén-ti

á-di-pe sá- ti- at nos Dómi-nus. *Ps.* Lauda Hierúsalem. (*cxlviij.*
[354.]

Capitulum. 1. *Cor. xj.* (23.)

Dominus Jesus in qua nocte
tradebátur accépit panem, et
grátias agens fregit et dixit : accípite

et manducáte, hoc est corpus meum
quod pro vobis tradétur.

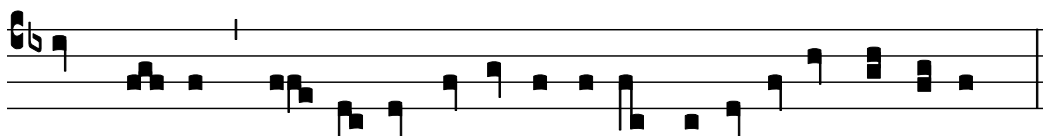
1520:9r; 1531:159v.

Resp.
V.

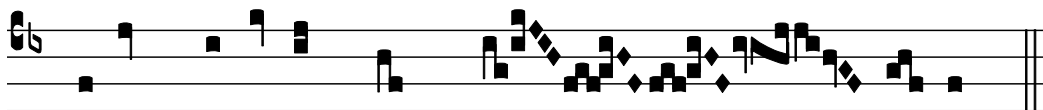

601068.

Omo qui-dam fe- cit *ce-nam magnam et mi-sit ser-

vum su- um ho- ra ce-ne dí-ce-re in-vi-tá-tis ut ve-ní- rent.

†Qui- a pa-rá-ta sunt óm- ni- a.

601068a.

℣. Ve-ní-te comé-di-te pa-nem me-um : et bí-bi-te vi-num

In festo Corporis Christi.

quod míscu- i vo-bis. †Qui- a. ⁊. Gló-ri- a Pa-tri et Fí-li- o :

et Spi- rí-tu- i Sancto. †Qui- a.

HS:62r; 1520:9v; 1531:159v.

830301.

Hymn.
VII.

Acris so-lénni- is * juncta sint gáu-di- a, Et ex pre-

córdi- is sonent pre-có- ni- a : Re-cé-dant vé-te-ra no-va

sint ómni- a, Corda vo- ces et ópe- ra. 2. Noctis re-có-li-

tur ce-na no-vís-sima, Qua Christus cré-di-tur agnum et

á- zima : De-disse frá-tri-bus juxta le-gí-tima, Pris-cis

in-dúlta pá-tri- bus. 3. Post agnum tý-pi-cum explé-tis é-

In festo Corporis Christi.

pu-lis, Corpus Domí-ni-cum da-tum discí- pu-lis : Sic to-tum
ómni-bus quod to-tum síngu-lis, E-jus fá- temur má-ni-
bus. 4. De-dit fra-gí-li-bus córpo-ris fér-cu-lum, De-dit et
trís-ti-bus sán-gui-nis pó- cu-lum : Di-nens accí-pi-te quod
tra-do váscu-lum, Omnes ex e-o bí-bi- te. 5. Sic sacri-fí-ci-
um istud instí- tu- it, Cu-jus offí-ci- um commít-ti vó- lu-
it : So-lis presbý-te-ris qui-bus sic cóngru- it, Ut sumant et
dent cé-te- ris. 6. Pa-nis angé-li-cus fit pa-nis hó-mi-num,

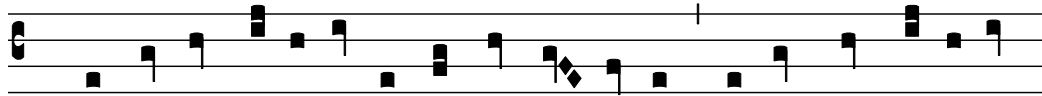
In festo Corporis Christi.

Dat pa-nis cé-li-cus fi-gú-ris tér-mi-num : O resmi-rá-bi-lis

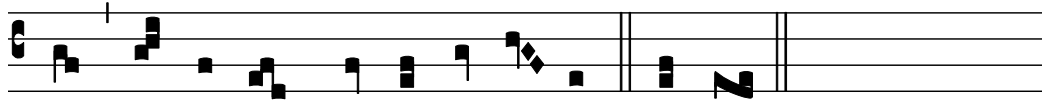
mandú-cat Dó-mi-num, Pauper ser-vus et hú-mi-lis.

7. Te tri-na Dé-i-tas ú-naque pós-cimus, Si-cut nos ví-si-tas

sic te re-có-limus : Per tu-as sé-mi-tas duc nos quo té-n-di-

mus, Ad lu-cem quam inhá-bi-tas. Amen.

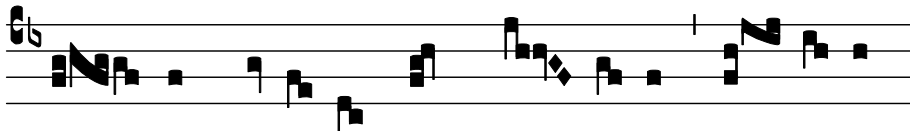
℣. Panem de celo prestitisti eis.

℟. Omne delectaméntum in se habéntem.

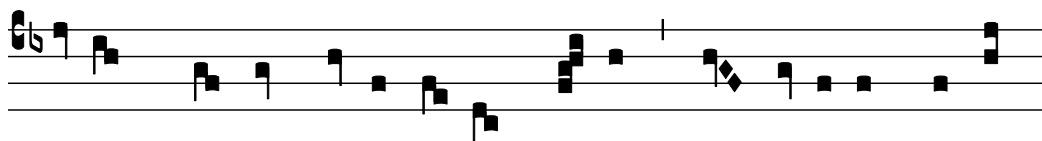
1520:9v; 1531:159v.

203554.

Ant.
VI.

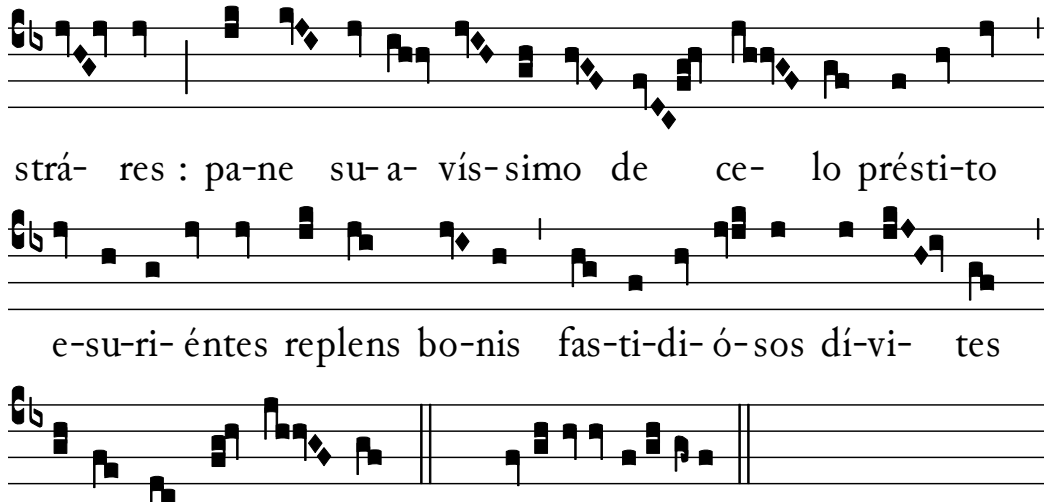

quam su-á-vis * est Dó-mi-ne Spí-ri-tus

tu-us, qui ut dulcé-di-nem tu-am in fí-li-os demon-

In festo Corporis Christi.

strá- res : pa-ne su-a- vís-simo de ce- lo présti-to
 e-su-ri- éntes replens bo-nis fas-ti-di- ó-sos dí-vi- tes
 dimít-tens in-á- nes. *Ps. Magnificat. 56*.*

Oratio.

[160r.] **D**eus qui nobis sub sacraménto mirábili passiónis tue memó-riam reliquisti : tríbue quésumus, ita nos córporis et sánguinis tui sacra

mystéria venerári, ut redemptiónis tue fructum in nobis júgiter sentiámus. Qui vivis et regnas cum Deo Patre. *et cetera.*

¶ *Nulla fiat memoria in audientia : nisi aliquod duplex festum in hac iiij. feria celebratum fuerit : et nisi octave Sancte Trinitatis fiant cum regimine chori.*

¶ *Ad completorium omnia fiant sicut in festo Sancte Trinitatis, 1582. ita tamen quod in fine hymni dicitur versus Glória tibi Dómine, Qui natus es de vírgine. Hic etiam V. dicitur in fine omnium hymnorum ejusdem metri quotidie per octavas quando fit servitium de Corpore Christi : nisi in hymno Verbum supérnum. ad laudes hujus festi.*

Ad matutinas.

1520:9v; 1531:160r.

Invit.
 IV.v.

Christum Re- gem * a-do-rémus domi-nán- tem

100077.

In festo Corporis Christi.

gén-ti-bus. †Qui se mandu-cánti- bus dat Spí- ri-
tus pin- gué-di-nem. *Ps. Ve-ní-te. 22**.

HS:63v; 1520:10r; 1531:160r.³

008367.
Hymn.
III.

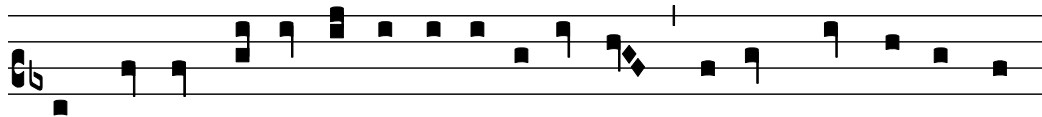
Ange lingua glo-ri-ó-si * Córpo-ris mysté-ri-um,

Sangi-nísque pre-ci-ó-si Quem in mundi pré-ci-um : Fruc-

tus ventris ge-ne-ró-si, Rex effú-dit génti-um. 2. No-bis da-

tus no-bis na-tus Ex intácta vírgi-ne, Et in mundo conver-

sá-tus Sparso verbi sémi-ne : Su- i mo-ras inco-lá-tus, Mi-ro

In festo Corporis Christi.

clausit ór-di-ne. 3. In supréme nocte ce-ne Re-cúmbens cum
frá-tri-bus, Observá-ta le-ge ple-ne Ci-bis in le-gá-li-bus :
Ci-bum turbe du-odé-ne, Se dat su- is má-ni-bus. 4. Verbum
ca-ro pa-nem ve-rum Verbo carnem éffi-cit, Fitque sanguis
Chris-ti me-rum Etsi sensus dé-fi-cit : Ad firmándum cor sin-
cé-rum, So-la fi-des súffi-cit. 5. Tantum ergo sacraméntum
Ve-ne-rémur cérnu-i, Et antíquum do-cuméntum No-vo
ce-dat rí-tu-i : Prestet fi-des suppleméntum, Sénsu-um de-

In festo Corporis Christi.

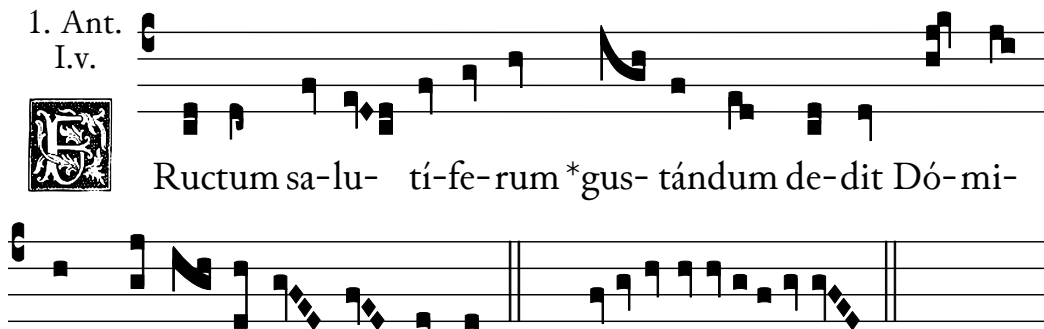

féctu- i. 6. Ge-ni-tó-ri Ge-ni-tó-que Laus et ju-bi-lá-ti-o,
Sa-lus honor virtus quoque Sit et be-ne-díc-ti-o : Pro-ce-
dénti ab utróque, Compar sit laudá-ti-o. Amen.

¶ *In primo nocturno.*

1520:10v; 1531:160r.

201878. 1. Ant. I.v.

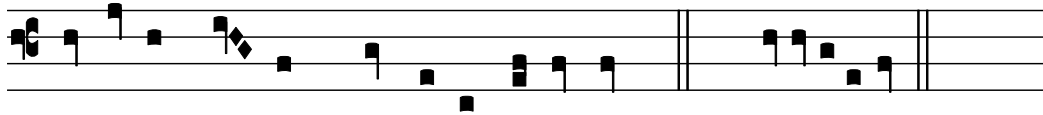
Ructum sa-lu- tí-fe-rum *gus- tándum de-dit Dó-mi-
nus mortis su-e témpo-re. *Ps.* Beátus vir. (*j.* [16].)

1520:10v; 1531:160r.

200020. 2. Ant. II.i.

Fruc-tu * frumén-ti et vi-ni mul-tipli-cá-ti fi-

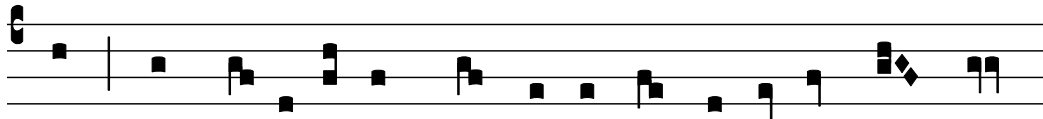
dé-les in pa- ce Chris-ti requi- éscunt. *Ps.* Cum invocárem.
(*iii.* [17.]

1520:10v; 1531:160r.

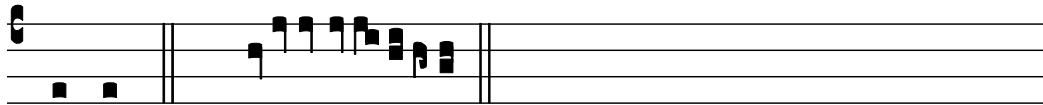
3. Ant.
III.i.

Ommu-ni- óne * cá- li- cis quo De- us ipse súmi-

tur : non vi- tu- ló- rum sán- gui- ne congre- gá- vit nos Dó-

mi- nus. *Ps.* Consérva me. (*xv.* [29].)

℣. Panem celi : dedit eis.

℟. Panem angelórum manducávit homo.

Lectio j.

Mmensa divíne largitátis beneficia exhibita pópulo Christiáno : inestimábilem ei cónferunt dignitátem. Neque enim est aut fuit aliquándo tam grandis nátio : que hábeat deos appropinquántes sibi : sicut adest nobis Deus noster. Unigénitus síquidem Dei Fílius, sue divinitátis volens nos esse partícipes : nostram natúram assúpsit : ut hómnes deos fáceret

factus homo. Et hoc ínsuper quod de nostro assúpsit : totum nobis cóntulit ad salútem. Corpus namque suum pro nostra reconciliatióne in ara crucis hóstiam obtulit Deo Patri, sánguinem suum fudit in précium simul et lavácrum : ut redépti a miserábili servitúte, a peccátis ómnibus mundarémur. Et ut tanti beneficii jugis in nobis manéret memória : corpus suum in cibum et

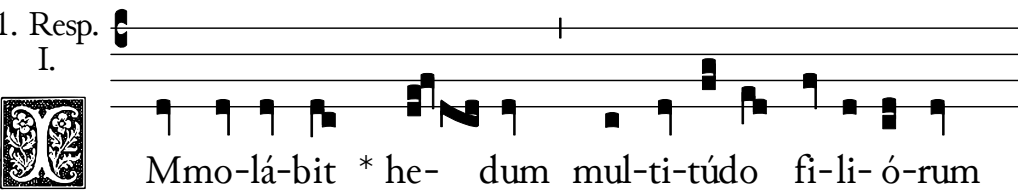
200833.

sanguinem suum in potum, sub specie
panis et vini sumendum, fidelibus

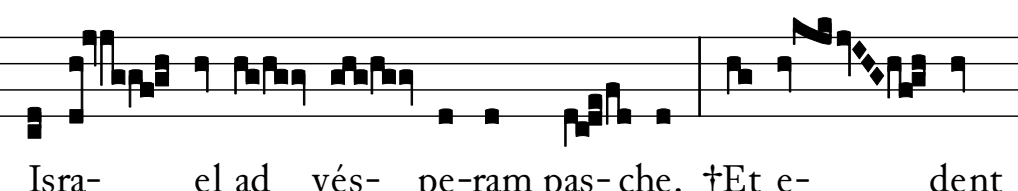
dereliquit.

1520:10v; 1531:160r.⁴

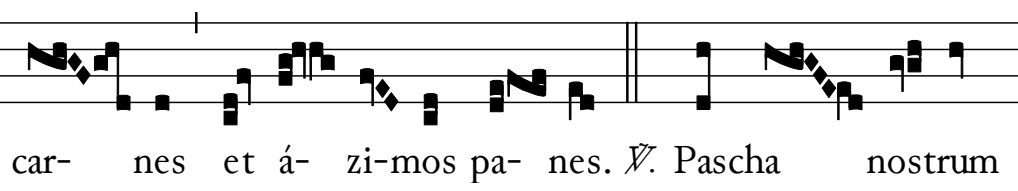
1. Resp. I.

601107. Mmo-lá-bit * he- dum mul-ti-túdo fi-li-ó-rum

Isra- el ad vés- pe-ram pas-che. †Et e- dent

601107a. car- nes et á- zi-mos pa- nes. ✠ Pascha nostrum

immo-lá- tus est Chris- tus : í-taque e-pu-lé-mur in

 á-zimis sin-ce-ri-tá-tis et ve-ri-t á-tis. †Et e- dent.

Lectio ij.

reciosum et admirandum
convivium salutiferum : et
omni suavitate replétum. Quid enim
hoc convivio preciosius esse potest :
in quo non carnes vitulorum et
hyrcorum ut olim in lege, sed nobis
Christus sumendus proponitur verus

Deus ? Quid hoc sacramento mi-
rabilius ? In ipso namque panis et
vinum in Corpus Christi et Sán-
guinem substantialiter convertuntur.
Ideoque Christus Deus et homo
perfectus : sub modici panis specie
continetur. Mandatur itaque a fidé-

libus : sed déntibus mínime lacerátur. Quinímmo diviso sacraménto ínteger sub quálibet divisiónis partícula persevérat. Accidéntia étiam sine subjécto in eódum consistunt : ut fides locum hábeat, dum visíbile

invisíbiliter súmitur sub aliéna spécie occultátum, et sensus a deceptióne immúnes reddántur, qui de accidéntibus júdicant sibi notis. Tu autem Dómine [miserére nostri].⁵

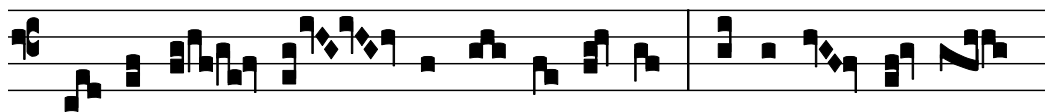
1520:11r; 1531:160r.

2. Resp.
II.

600384.

O- mé-de- tis * car- nes et

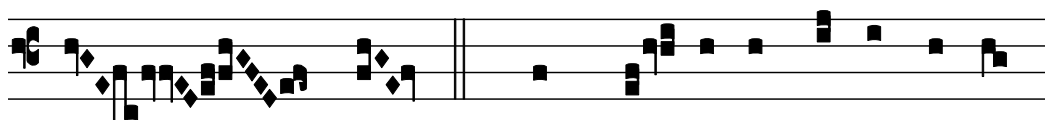

sa- tu-ra- bí- mi-ni pá-ni-bus. †Iste est pa-nis

[160v.]

quem de-dit vo-bis Dómi- nus ad ves-cén-

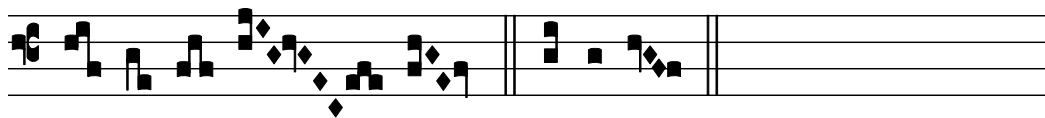

600384a.

dum. ✕ Non Mó- y-ses de-dit vo-bis

pa-nem de ce- lo : sed Pa-ter me-us dat vo-bis pa-nem

de ce-lo ve- rum. †Iste est.

Lectio iij.

PUllum étiam sacraméntum est isto salúbrius : quo purgántur peccáta, virtútes augéntur, et mentes ómnium spirituálium carismátum abundántia impinguántur. Panem ergo celéstem spirituáliter manducáte, innocéntiam ad altáre apportáte, peccáta et si sint quotidiána et non sint mortífera : secúri accédite, vivíficans enim panis est non venénium.

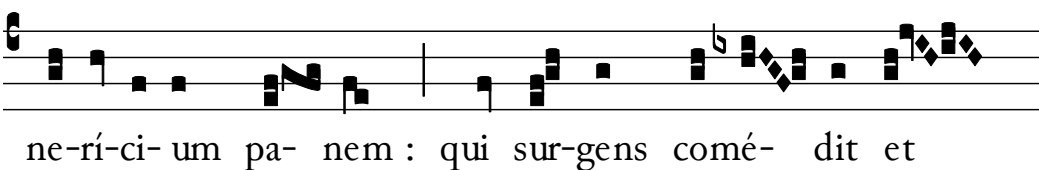
Offértur in ecclésia pro vivis et mórtuis ut ómnibus prosit, quod est pro salúte ómnium institútum. Suavitátem dénique hujus sacraménti, nullus exprímere potest : per quod spirituális dulcédo in suo fonte gustátur, et recólitur memória illíus quam in sua passióne Christus monstrávit excellentíssime charitátis. Tu.

1520:11r; 1531:160v.

601997. 3. Resp. III.

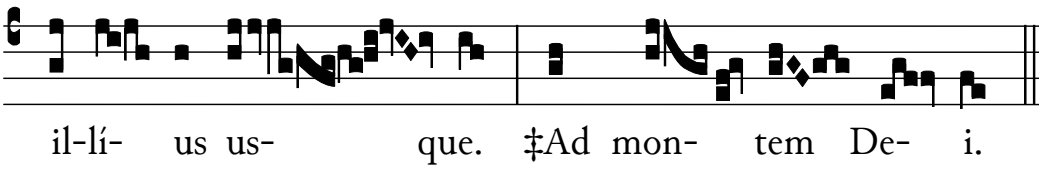
Respé-xit *He-lý- as ad ca-put su- um subci-

ne-rí-ci-um pa- nem : qui sur-gens comé- dit et

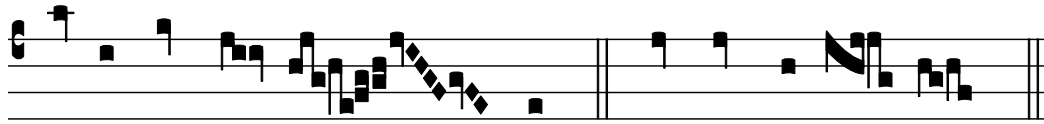
bi- bit. †Et ambu-lá- vit in for-ti- tú-di-ne ci- bi

il-lí- us us- que. ‡Ad mon- tem De- i.

601997a. *℣.* Si quis mandu-cá- ve-rit ex hoc pa-ne

In festo Corporis Christi.

vi-vet in e- tέρ- num. †Et ambu-lá- vit.

∕. Gló- ri- a Pa-tri et Fí-li- o : et

Spi-rí-tu- i Sancto. ‡Ad mon- tem.

¶ *In ij. nocturno.*

1520:11v; 1531:160v.

4. Ant.
IV.i.

203078.

Emor sit * Dómi-nus sacri-fí-ci- i nostri : et ho-

lo-cáustum nostrum pingue fi- at. *Ps. Exáudiat. (xix. [40].)*

1520:11v; 1531:160v.

5. Ant.
V.i.

203765.

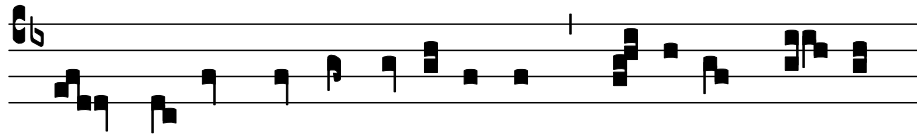
A-rá- tur * no- bis mensa Dó- mi-ni advérsus

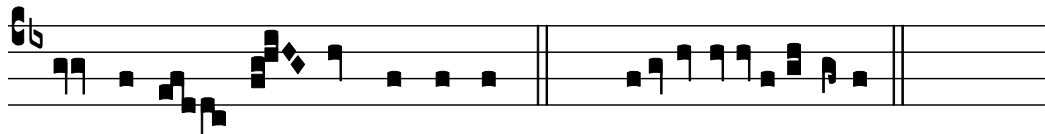
om- nes qui trí-bu- lant nos. *Ps. Dóminus regit. (xxij. [94].)*
1520:11v; 1531:160v.

205203.

6. Ant.
VI.

N vo-ce * ex-ul-la-ti-ó-nis ré-sonent e-pu-

lán-tes in men-sa Dómi-ni. *Ps. Quemádmódum. (xlj. [202].)*

℣. Cibávit eos ex ádipe fruménti.

℟. Et de petra melle saturávit eos.

Lectio quarta.

UNde ut ártius hujus charitátis imménsitas córdibus infigerétur fidélium, in última cena quando pascha cum discíplis suis celebráto, transitúrus orat de hoc mundo ad Patrem : hoc sacraméntum instítuit, tanquam passióis sue memoriále perénne, figurárum véterum impletívum, miraculórum ab ipso factórum máximam, et de sua contristátis abséntia solátium singuláre. Convénit

ítaque devotiáni fidélium solénniter recólere institutióem tam salutíferi tamque mirábilis sacraménti : ut ineffáblem modum divíne preséntie in sacraménto visíbili venerémur : et laudétur Dei poténtia que in sacraménto eódem tot mirabília operátur : necnon et de tam salúbris tamque suávis sacraménti institutióem Deo referántur débite gratiárum actiões.

1520:12r; 1531:160v.

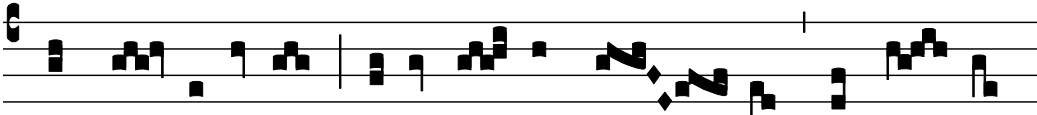
4. Resp.

IV.

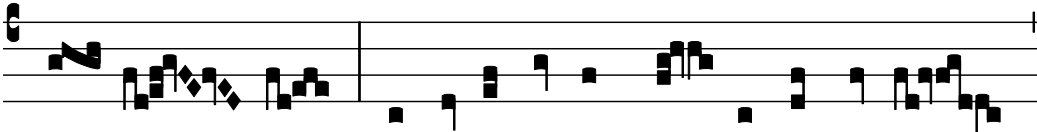

Anis * quem e- go da-bo ca- ro me- a est

601738.

pro mun-di vi-ta : li-ti-gá- bant er- go Ju-dé- i

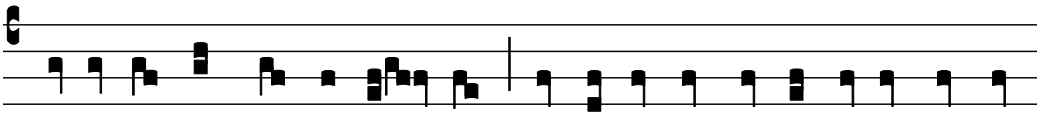

di- cén- tes. †Quómo- do po- test hic no- bis da- re

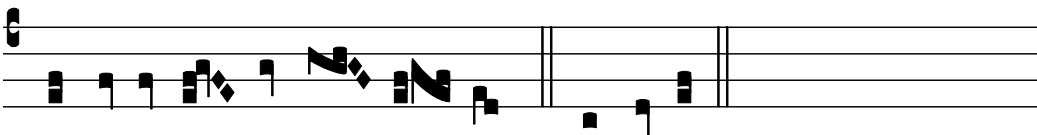

601738a.

carnem su- am ad man- du- cán- dum. ⁊. Lo- cú- tus est

pópu- lus contra Dómi- num : á- nima nostra náuse- at su- per

ci- bo isto le- ví- si- mo. †Quómo- do.

Lectio v.

Uerum et si in die cene Dómini quando sacraméntum prædictum nóscitur institútum, inter missárum solénnia de institutióne ipsíus speciális méntio habeátur : totum tamen resíduum ejúsdem diéi officium, ad

Christi passiónem pèrtinet, circa cujus veneratióne ecclesiá illo témpore occupátur. Unde ut íntegre celebratís officio institutióne tantí sacraménti solénniter recóleret plebs fidélis : RománuS pón-tifex UrbánuS

quartus, hujus sacramenti devotione affectus, pie statuit prefate institutionis memoriam proxima feria quinta post octavas penthecostes, a cunctis fidelibus celebrari, ut qui per totum anni circulum hoc sacramento utimur ad salutem, ejus institutionem illo specialiter tempore recolamus quo Spiritus Sanctus discipulorum corda

edocuit, ad plene cognoscenda hujus mysteria sacramenti. Nam et in eodem tempore : cepit hoc sacramentum a fidelibus frequentari. Legitur enim in Actibus Apostolorum quod erant perseverantes in doctrina apostolorum, et communicacione fractionis panis et oracionibus : statim post Spiritussancti missionem. Tu.

1520:12r; 1531:160v.

5. Resp.
V.

600338. E-nanti-bus * il-lis accé- pit Je-sus pa-nem et be-

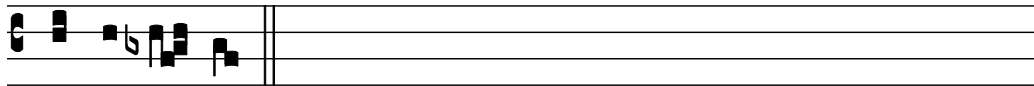
ne-dí- xit ac fre- git de-dít- que discí-pu-lis su- is et

a- it. †Accí-pi- te et comé- di-te, hoc est cor-

600338a. pus me- um. ⁊. Di-xé-runt vi-ri ta-ber-

ná-cu-li me- i, quis det de cáрни-bus e-jus ut sa-tu-rémur.

†Accí-pi- te.

Lectio vj.

UT autem predicta quinta feria et per octavas sequentes ejusdem salutaris institutionis honorificentius agatur memoria et solennitas de hoc celebrior habeatur : loco distributionum materialium qui in ecclesiis cathedralibus largiuntur, existentibus canonicis horis nocturnis pariterque diurnis, prefatus Romanus pontifex eis qui hujusmodi horis in hac solennitate personaliter in ecclesiis interessent, stipendia spiritualia apostolica largitione concessit quatenus per hoc fideles ad tanti festi celebritatem avidius et copiosius convenirent. Unde omnibus vere penitentibus et confessis, qui matutinali

[161r.]

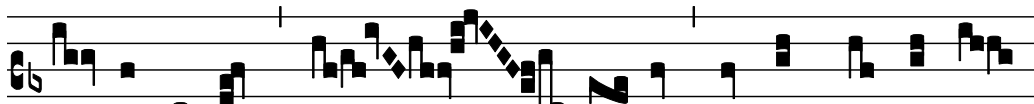
officio hujus festi presentialiter in ecclesia ubi celebratur interessent : centum dies. Qui vero misse, totidem. Illis autem qui interessent primis istius festi vesperis : similiter centum. Qui vero secundis : totidem. Eis quoque qui prime, tertie, sexte, none, et completorii adessent officiis : pro qualibet ipsarum horarum, quadraginta. Illis vero qui per ipsius festi octavas in matutinalibus, vespertinis, misse, ac predictarum horarum officiis presentes extiterint : singulis diebus ipsarum octavarum centum dierum indulgentiam misericorditer tribuit, perpetuis temporibus duraturam. Tu autem.

1520:12v; 1531:161r.

6. Resp.
VI.

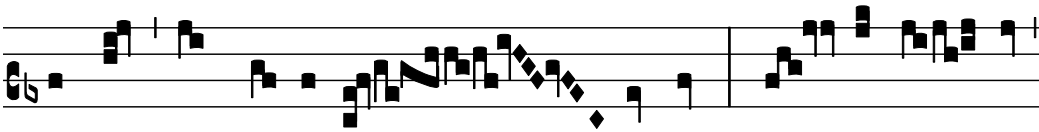
C- cé- pit * Je- sus cá- li- cem postquam ce-

ná- vit di- cens, hic ca- lix no- vum te- stamén-

600019.

In festo Corporis Christi.

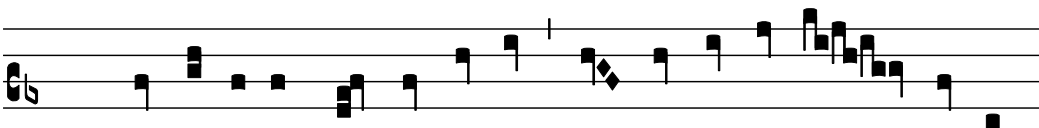

tum est in me- o sán- gui-ne. †Hoc fá-ci- te

in me- am comme-mo-ra- ti- ó- nem.

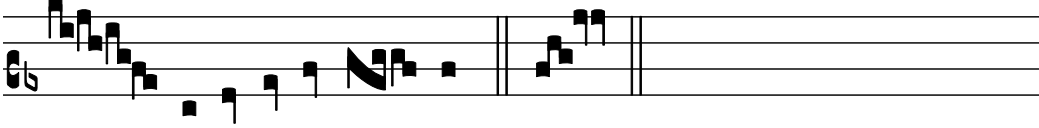
600019a.

∞. Memó-ri- a me-mor e-ro et ta-béscet in me á-

ni-ma me- a. †Hoc. ∞. Gló-ri- a Pa-tri et Fí-li- o :

et Spi-rí-tu- i Sanc- to. †Hoc.

¶ *In iij. nocturno.*

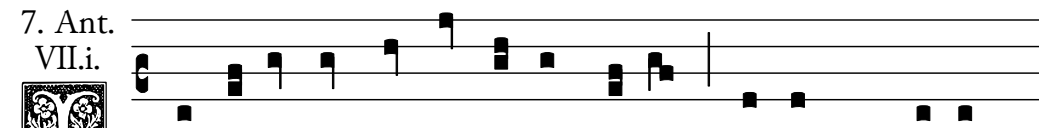
1520:12v; 1531:161r.

202264.

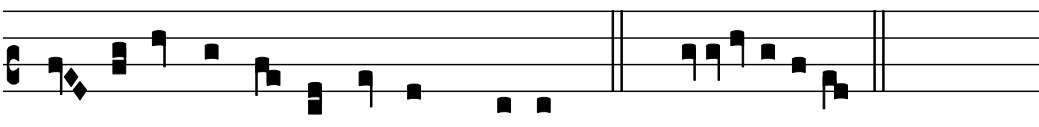
7. Ant.
VII.i.

Ntro-í-bo * ad al-tá-re De- i : sumam Christum

qui réno-vat ju-ventú-tum me-am. *Ps.* Júdica me Deus et dis-
cérne. (*xlij.* [203].)

1520:12v; 1531:161r.

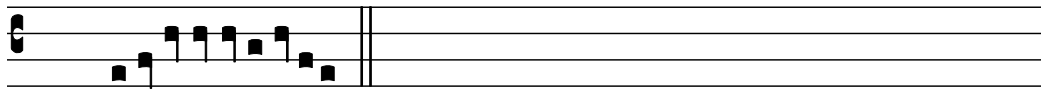
8. Ant.
VIII.i.

I- bá-vit * nos Dómi-nus ex á- di-pe fru-mén-

ti : et de petra mel- le sa- tu-rá- vit nos.

Ps. Exultáte Deo. (lxxx. [262].)

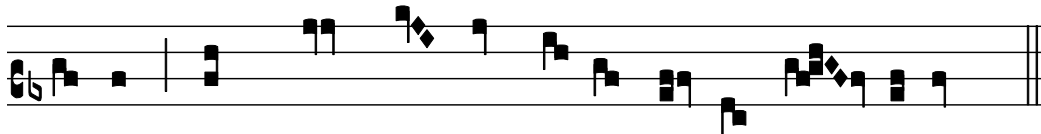
200786.

1520:13r; 1531:161r.

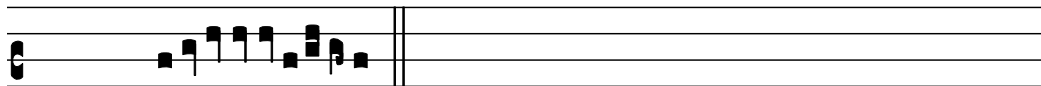
9. Ant.
VI.

X al-tá-ri * tu- o Dó-mi-ne Chris- tum sú-

mi-mus : in quem cor et ca-ro nostra ex- últant.

Ps. Quam dilécta. (lxxxij. [264].)

201674.

℣. Edúcas panem de terra.

℟. Et vinum letíficet cor hóminis.

Evangelium. Secundum Johannem vj. (: 55-58.)

IN illo témpore : Dixit Jesus
discípulis suis et turbis Judeórum,

Caro mea vere est cibus : et sán-guis
meus vere est potus. Et reliqua.

Sermo ex commentario

beati Augustini episcopi.

*(Super Johan. Tract. 26. b.)*⁶

Cum vero cibo⁷ et potu id
 áppetant hómines ut non
 esúriant neque sítiant : hoc veráriter
 non prestat, nisi ipse cibus et potus
 qui eos a quibus súmitur immortáles
 facit et incorruptíbiles, id est societas
 ipsa⁸ sanctórum ubi pax erit vera, et

únitás plena atque perfécta. Proptérea
 quippe sicut étiam ante nos hoc
 intellexérunt hómines Dei : Dóminus
 noster Jesus Christus corpus et
 sánguinem suum in eis rebus
 commendávit, que ad unum áliquíd
 redigúntur. Ex multis namque granis
 unus panis conficitur : et ex multis
 racémis vinum cónfluit.

1520:13r; 1531:161r.

601948. 7. Resp. VII. **U**i * man-dú- cat me- am car-nem et bi- bit me-
 um sán-gui-nem. †In me ma-net et e-go in
 601948a. il- lo. ✎. Non est á- li- a ná- ti- o
 tam gran-dis que há-be- at de-os appro-pin-quántes si-bi,
 si- cut De- us noster a-dest no-bis. †In me.

Lectio octava.

Denique jam expónit quómodo
id fiat quod lóquitur : et quid
sit manducáre corpus ejus et sán-
guinem bíbere : Qui mandúcat meam
carnem et bibit meum sánguinem : in
me manet et ego in eo. Hoc eat
manducáre illam escam et illum
bíbere potum : in Christo manére et
illum manéntem in se habére. Ac per
hoc qui non manet in Christo et in
quo non manet Christus : procul-

dúbio non mandúcat spirituáliter ejus
carnem, licet carnáliter et visibíliter
premat déntibus sacraménta córporis
et sánguinis Christi, sed magis tante
rei sacraméntum ad júdicium sibi
mandúcat et bibit, qui immúndus
presúmit ad Christi accédere sacra-
ménta. Quia álii digne non summit :
nisi qui mundi sunt. De quibus
díctur, Beáti mundo corde : quóniam
ipsi Deum vidébunt.

1520:13r; 1531:161r.

8. Resp.
VIII.

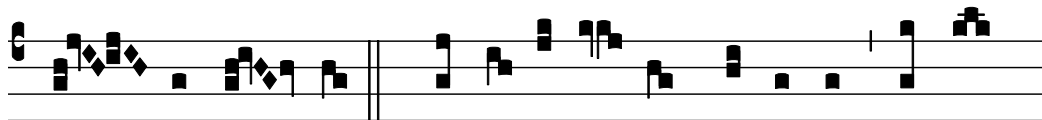

I- sit * me Pa-ter vi-vens, et e- go vi- vo

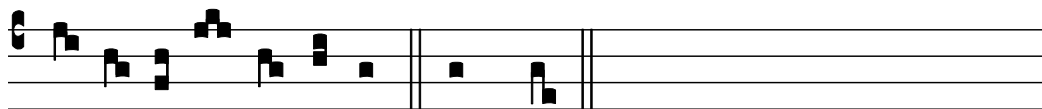
601442.

propter Pa- trem. †Et qui mandú- cat me, vi-

601442a.

vit propter me. ✠. Ci-bá-vit e- os Dómi-nus pa-ne

vi- te et in-tel-léctus. †Et qui.

Lectio nona.

Sicut misit me (inquit) vivens
Pater : et ego vivo propter

Patrem. Et qui mandúcat me : et
ipso vivet propter me. Non enim

Filius participatione Patris fit melior qui est natus coequalis : sicut participatione Filii per unitatem corporis et sanguinis ejus, quam illa manducatio potationeque significat nos effimur meliores. Vivimus ergo propter Christum nos manducantes eum : id est ipsum accipientes, vitam eternam quam non habemus ex nobis, accipimus. Vivit autem ipse propter Patrem missus ab eo : quia seme-

tisum exinanivit, factus obediens usque ad lignum crucis. Sicut misit me vivens Pater : et ego vivo propter Patrem. Et qui manducat me : et ipse vivet propter me. Ac si diceret, Ut ego vivam propter Patrem, id est ut ad illum tanquam ad majorem referam vitam meam : exinanitio mea fecit in qua me misit. Ut autem quisque vivat propter me : participatio facit, quia⁹ manducat me. Tu autem.

1520:13v; 1531:161v.¹⁰

9. Resp. I.

602384. - nus pa-nis * et u- num corpus mul- ti

[161v.]

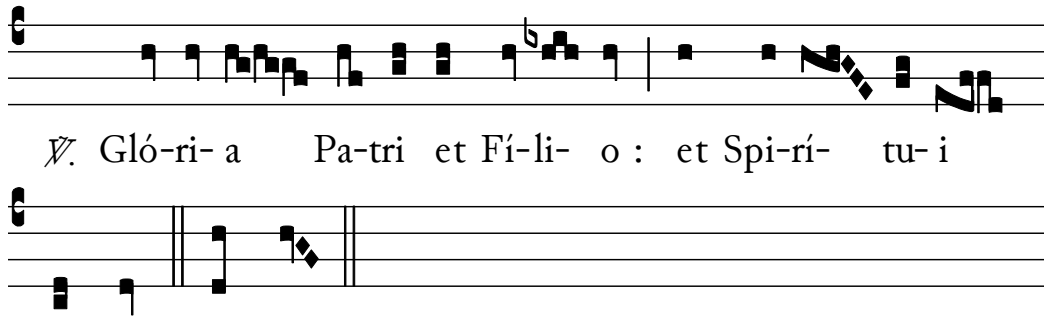
su- mus. †Omnes qui de u-no pa- ne. ‡Et de uno

ca- li-ce par- ti- ci-pa- mus.

602384a. ¶ Pa-rásti in dulcé-di- ne tu- a páupe-ri De- us,

qui ha-bi-tá-re fa-cis u-ná-ni- mes in domo. †Omnes.

In festo Corporis Christi.

∅. Gló-ri-a Pa-tri et Fí-li-o : et Spi-rí-tu-i
Sancto. †Et de.

Ante laudes.

∅. Panem de celo prestitisti eis.

∅. Omne delectaméntum in se habéntem.

¶ *In laudibus.*

1520:13v; 1531:161v.

1. Ant.
Ii.

A-pi-énti-a *e-di-fi-cá-vit si-bi domum :
mís-cu-it vi-num et pó-su-it mensam al-le-lú-ya.

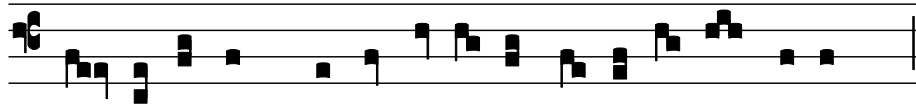

Ps. Dóminus regnávit. (xcij. [49].)

204549.

1520:14r; 1531:161v.

200280.

2. Ant.
II.i.

N-ge-ló-rum * esca nutri-vís-ti pó-pu-lum tu-um :

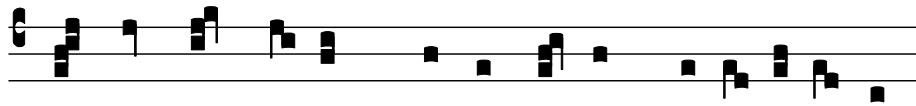
In festo Corporis Christi.

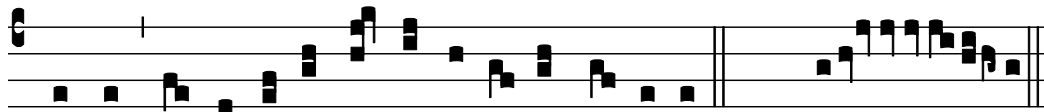
et pa-nem de ce-lo presti-tís-ti il-lis. *Ps.* Jubiláte. (*xcix.*
[50].)

1520:14r; 1531:161v.

203845.
3. Ant.
III.ii.

Inguis * est pa-nis Chris-ti pre-bens de-lí-ci-as ré-

gi-bus al-le-lú-ya, al-le-lú-ya, al-le-lú-ya. *Ps.* Deus Deus meus.
(*lxij.* [51].)

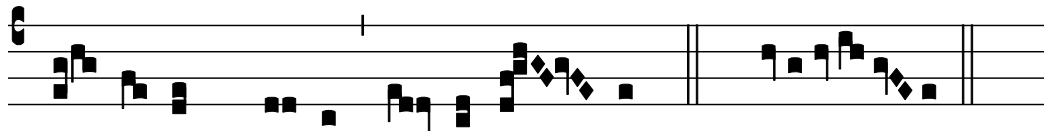
1520:14r; 1531:161v.

204341.

4. Ant.
IV.i.

A- cerdó-tes * sanc-ti incénsum et pa- nes

óf-fe-runt De- o al- le-lú- ya. *Ps.* Benedícite. (*Daniel.*
iiij. [52].)

1520:14r; 1531:161v.

205202.
5. Ant.
V.ii.

Incénti * da-bo manna abscondi-tum et nomen

In festo Corporis Christi.

nem. 4. Se nas- cens de- dit só- ci- um, Convés- cens in e-
dú- li- um : Si mó- ri- ens in pré- ci- um, Se regnans dat in
pré- mi- um. 5. O sa- lu- tá- ris hós- ti- a, Que ce- li pandis
ós- ti- um : Bel- la premunt hostí- li- a, Da ro- bur fer aux- í-
li- um. 6. Uni tri- nóque Dó- mi- no, Sit sempi- térna gló-
ri- a : Qui vi- tam si- ne térmi- no, No- bis donet in pá- tri- a.

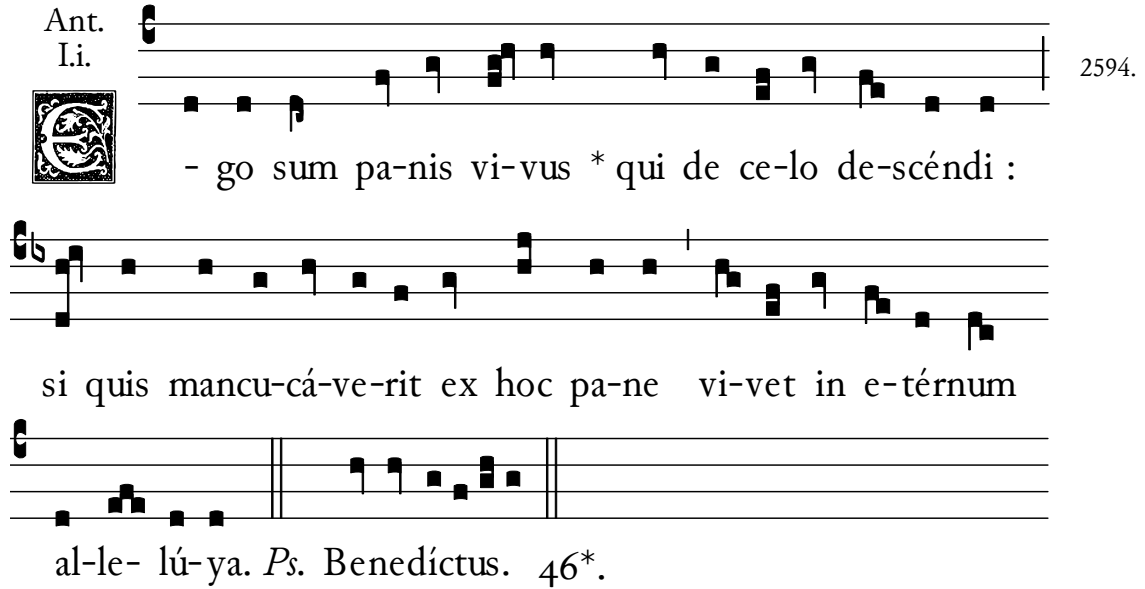
Amen.

℣. Pósuit fines tuos pacem.

℟. Et ádipe fruménti sátiat te.

1520:14v; 1531:161v.

Ant.
Ii.

2594.

- go sum pa-nis vi-vus * qui de ce-lo de-scé-ndi :
si quis mancu-cá-ve-rit ex hoc pa-ne vi-vet in e-térnum
al-le- lú-ya. *Ps.* Benedíctus. 46*.

Oratio. Deus qui nobis. 1615.

¶ *Ad j.*

Ant. Sapiéntia. *j. de laudibus.* 1633.

Ps. Deus in nómine. (*liij.* [97].)

Ant. O beáta et benedícta. *ut supra ad laudes in festo Sancte Trinitatis.* 1597.

Ps. Quicúnque vult. [102].

℞. Jesu Christe. *cum Allelúya.* [107].

℣. Qui de vírgine. [108].

¶ *Ad iij.*

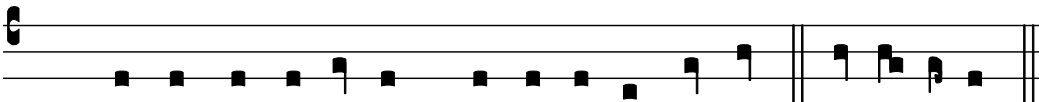
Ant. Angelórum. *ij. de laudibus.* 1634.

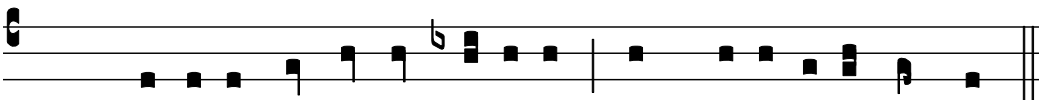
Ps. Legem pone. (*cxvij.* 33. [131].)

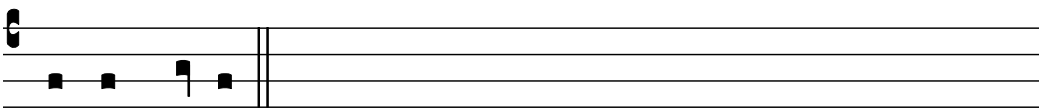
Capitulum. Dóminus Jesus in qua nocte. 1611.

1520:14v; 1531:161v.

601732. Resp. VI.
 Anem ce-li de-dit e-is. †Alle-lú-ya al-le-lú-ya.

601732a.
℣. Pa-nem ange-ló-rum mancu-cá-vit homo. †Alle-lú-ya.

℣. Gló-ri-a Pa-tri et Fí-li-o : et Spi-rí-tu-i Sancto.

Pa-nem ce-li.

℣. Cibávit eos ex ádipe fruménti.

[℞. Et de petra melle saturávit eos.]¹¹

Oratio ut supra. 1615.

¶ *Ad vj.*

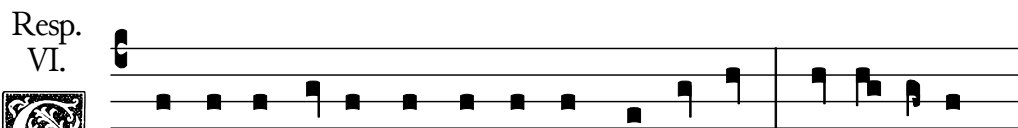

Ant. Pinguis est panis. *ijj. de laudibus.* 1634.

Ps. Defécit. (*cxviij. 8i. [141].*)

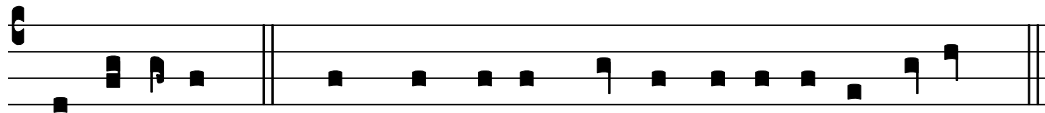
Capitulum. I. *Cor. xj. (26.)*

 Uotienscúnque manducábitis		mortem Dómini annunciábitis donec
panem hunc et cálicem bibétis :		véniat.

1520:14v; 1531:161v.

600358. Resp. VI.
 I-bá-vit e-os ex á-di-pe fruménti. †Alle-lú-ya

In festo Corporis Christi.

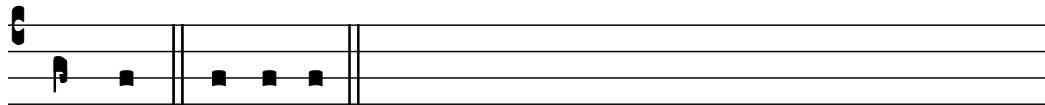

600358a.

al-le-lú-ya. *℣.* Et de petra mel-le sa-tu-rá-vit e-os.

†Alle-lú-ya. *℣.* Gló-ri-a Pa-tri et Fí-li-o : et Spi-rí-tu-i

Sancto. Ci-bá-vit.

℣. Edúcas panem de terra.

℞. Et vinum. 1629.

¶ *Ad ix.*

Ant. Vincéti dabo. *v. de laudibus.* 1634.

Ps. Mirabilia. (cxviij. 129. [150].)

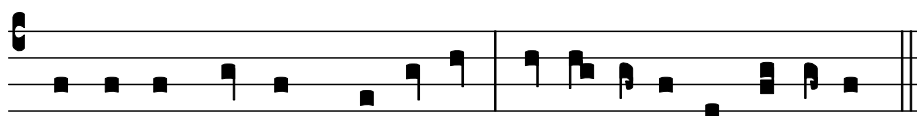
Capitulum. 1. *Cor.* xj. (27.)

¶ Uicúnque manducáverit panem
et¹² bíberit cálicem Dómini in-

digne : reus erit corpóris et sánguinis
Dómini.

1520:14v; 1531:161v.

Resp.
VI.

600729.

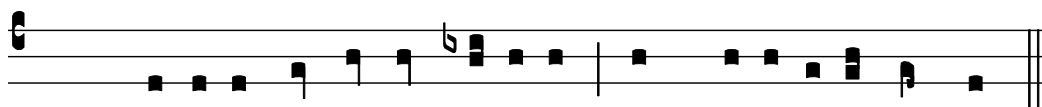
- dú-cas pa-nem de terra. †Alle-lú-ya al-le-lú-ya.

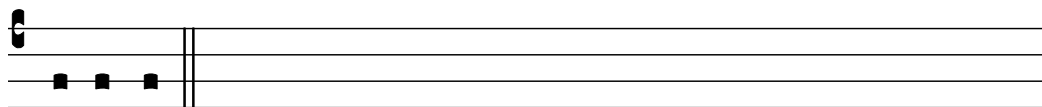
℣. Et vi-num le-tí-fi-cet cor hómi-nis. †Alle-lú-ya.

In festo Corporis Christi.

600729a.

∞. Gló-ri- a Pa-tri et Fí-li- o : et Spi-rí-tu- i Sancto.

Edú-cas.

∞. Pósuit fines tuos pacem.

℞. Et ádipe fruménti sátiat te.

Oratio ut supra. 1615.

¶ *Ad ij. vesp̄as.*

Ant. Sapiéntia. 1633.

Psalmi feriales : nisi ubi fiunt octave cum regimine chori : tunc enim dicuntur psalmi sicut ad primas vesp̄as cum predicta antiphona Sapiéntia. ut inferius patet : ubi fiet cum regimine chori infra octavas.

Capitulum. Dóminus Jesus in qua. 1611.

℞. Respéxit. 1622.

Hymnus. Verbum supérnum.¹³ 1635.

Ubi fiant cum regimine chori, hymnus. Sacris solénniis. 1612.

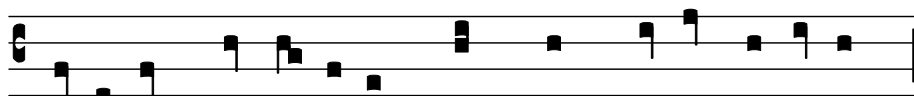
∞. Pósuit fines tuos pacem. 1636.

Ubi fiant cum regimine chori, ∞. Panem de celo. 1614.

1520:15r; 1531:161v.¹⁴

203576.

Ant.
V.i.

sacrum conví-vi- um * in quo Christus súmi-tur :

re-có-li-tur memó-ri- a passi- ó-nis e-jus, mens implé-tur

In festo Corporis Christi.

Ps. Magnificat. 54*.

Oratio. Deus qui nobis. 1615.

Si vero festum sancti Aldelmi in hoc festo contigerit : differatur in sabbatum subsequens et tunc fiet commemoratio beate Marie in iij. feria precedente.

Si vero festum sancti Barnabe apostoli in festo Corporis Christi e venerit differatur in crastinum et ad ij. vespas que erunt de Corpore Christi : fiat memoria sub silentio de sancto Barnaba : et tunc ad matutinas de sancto Barnaba : fiant tres medie lectiones de martyribus cum memoria de eisdem sanctis.

Per totas octavas fiat servitium de Corpore Christi sine regimine chori nisi aliquod festum intercurrat et nisi in dominica quando hystoria Deus ómnium. incipiatur vel commemoratio beate Marie facienda fuerit.

In sabbato fiat plenum servitium de sancta Maria nisi aliquod festum ix. lectionum impediatur : vel festum sanctorum Johannis et Pauli, et nisi ubi fiunt octave cum regimine chori. Et si aliquod festum [sanctorum]¹⁵ intercurrat idem modus servetur¹⁶ per omnia hic sicut infra octavas Sancte Trinitatis : ita quod primo fiat memoria de Corpore Christi : deinde de Trinitate.

Quodcunque festum ix. lectionum hac die contigerit : scilicet in festo Corporis Christi differatur usque in crastinum vel ulterius si necesse fuerit ut scilicet quando in crastinum hujus diei sequatur aliquod festum ix. lectionum. [162r.]

Si hoc festum Corporis Christi in die nativitate sancti Johannis baptiste forte contigerit, festum sancti Johannis differatur in crastinum : et ad ij. vespas que erunt de Corpore Christi : fiat solennis memoria de sancto Johanne. Deinde eat processio ad altare sancti Johannis si habeatur : cantando responsorium Inter natos. (XX.) et cetera sicut in festo ejusdem expleantur, et tunc ad ij. vespas de sancto Johanne fiat memoria de festo sanctorum Johannis et Pauli, et tunc nichil fiat de Corpore Christi per octavas preter memoriam et medias¹⁷ lectiones in dominica de Corpore Christi usque ad octavam diem, et tunc fiat totum servitium de Corpore Christi : et solennis memoria et medie lectiones

de octavis sancti Johannis baptiste cum missa in capitulo, et ad j. vespervas que erunt de [octavis]¹⁸ Corpore Christi : fiat solennis memoria de apostolis : videlicet in die commemorationis sancti Pauli : cum antiphona, V. et oratione sicut ad ij. vespervas ejusdem et postea fiat solennis memoria de octavis sancti Johannis baptiste.

Si vero festum sancti Albani martyris in festo Corporis Christi evenerit differatur festum sancti Albani in crastinum, et ad ij. vespervas que erunt de Corpore Christi : fiat sub silentio memoria de sancto Albano et de sancta Etheldreda virgine : et tunc ad matutinas de sancto Albano fiant medie lectiones de sancta Etheldreda virgine. Missa vero de sancto Albano post tertiam dicatur, et missa de vigilia post vj. utraque ad principale altare et tunc non dicitur memoria de sancta Etheldreda ad missam de sancto Albano : et tunc ad j. vespervas de sancto Johanne fiat solennis memoria de sancto Albano et de Corpore Christi si fiant octave cum regimine chori : licet festum loci fuerit festum sancti Johannis baptiste. Tamen ubi non fit processio de sancto Johanne : tunc fiat privatim memoria tantum de sancto Albano : nisi octave Corporis Christi fiant cum regimine chori.

Cum vero in vigilia nativitatis sancti Johannis baptiste hoc predictum festum Corporis Christi forte contigerit : ibidem celebretur et tunc nichil fiat de sancta Etheldreda. Missa vero de Corpore Christi dicitur post tertiam. Et post missam de festo dicitur missa de vigilia scilicet post vj. in choro ad autenticum altare, cum nota et cum memoria de sancta Etheldreda si placuerit ad eandem missam. Vespere tamen de Corpore Christi fiant : et solennis memoria de sancto Johanne baptista, et processio ad altare ejusdem si habeatur fiat cum R. Inter natos. (XX.) cum V. Glória et honóre coronásti. et oratione Sancti Johánis baptiste.

Si festum sancti Johannis baptiste in solennitate Corporis Christi contigerit : festum sancti Johannis differatur in crastinum, licet festum loci fuerit : et tunc ad j. vespervas que erunt de sancto Johanne : fiat solennis memoria de festo Corporis Christi tantum. Et tunc in octavis Corporis Christi fiat solennis memoria de octavis sancti Johannis baptiste ad primas vespervas, et ad matutinas, et medie lectiones cum missa in capitulo de sancto Johanne baptista.

¶ *Quotidie per octavas
quando agitur de Corpore Christi.*

Ad matutinas.

Invitatorium, hymnus, antiphone et psalmi sicut in prima die : versiculi et responsoria secundum ordinem nocturnorum cum tribus lectionibus dicuntur [et cum ps. Te Deum].¹⁹ [44].

¶ *Feria sexta.*

Lectio prima. De Conse. dis. 2. Revera.²⁰

Hujus sacraménti figúra precéssit quando manna pluit Deus pátribus in desérto : qui quotidiano celi pascebántur aliménto. Unde dictum est, Panem angelórum manducávit homo. Sed tamen illum panem qui manducavérunt : omnes in desérto mórtui sunt. Ista autem escam accípitis, iste panis vivus qui de celo descéndit : vite etérne substantiám minístrat. Et quicúnque hunc panem manducáverit, non moriétur in etérnum, quia Corpus Christi est. Consideráte utrum nunc prestántior sit panis angelórum an caro Christi : que útique est corpus vite. Manna illud de celo : hoc super celum. Illud celi : hoc Dóminus celórum. Illud corruptióni obnoxium

si in diem álium observarétur : hoc aliénium ab omni corruptiónem sentíre non póterit. Illis aqua de petra fluxit, tibi sanguis ex Christo. Illos ad horam satiávit aqua : te sanguis diluit in etérnum. Judéus bibit et sitit : tu autem cum bíberis sitíre non póteris. Et illud in umbra : hoc in veritáte. Si illud quod miráris umbra est : quantum est istud cujus umbram miráris ? Audi quia umbra est : que apud patres facta est. Bibébant autem inquit de spiritali consequénte eos petra. Petra autem erat Christus. Sed non in plúribus eórum complácitum est Deo. Nam prostráti sunt in desérto. Tu autem. [162v.]

Lectio secunda. De Consecratione, ut supra.

Hec autem facta sunt in figura nostri. Cognovisti potióra. Potior enim est lux quam umbra, veritas quam figura : corpus auctóris quam manna de celo. Forte dicis áliud vídeo. Quómo do tu michi ásseris quod Corpus Christi accípiam ? Et hoc nobis súperest ut probémus. Quantis ígitur útimur exémplis ut probémus hoc non esse quod natúra formávit, sed quod benedictio consecrávit ? Majorémque vim esse benedictiónis quam natúre : quia natúra étiam ipsa benedictióne mutátur. Unde virgam tenébat Moyses, projéctit eam et facta est serpens. Rursus apprehéndit caudam serpéntis : et in

virge natúram revértitur. Vides ergo prophética grátia bis naturam mutátam esse : et serpéntis et virge. Currébant Egýpti flúmina puro meátu aquárum, súbito de fóntium venis sanguis cepit erúmpere : et non erat potus in flúviis. Rursus ad prophéte preces, cruor flúminum cessávit : et aquárum natúra remeávit. Circumclúsus undíque erat pópulus Hebreórum : hinc Egýptiis vallátus, hinc mari conclúsus. Virgam levávit Móyses, separávit se aqua, et in murórum spéciem se congelávit : atque inter undas via pedéstris appáruit. Tu autem.

Lectio tertia. Ibidem.

Fordánis retrórsus convérsus : contra natúram, in sui fontis revértitur exórdium. Nonne claret natúram vel maritimórum flúctuum vel cursus fluviális esse mutátam ? Sitiébat pópulus potum : tétigit Móyses petram et aqua de petra fluxit. Nunquid non preter natúram operáta est grátia : ut aquam evómeret petra quam non habébat natúra ? Marath flúvius amaríssimus erat ut sítiens pópulus bíbere non posset. Misit Móyses lignum in aquam : et amaritúdinem suam aquárum natúra

depósuit, quam infúsa súbito grátia temperávit. Sub Helýseo prophéta uni ex filiis prophetárum excússum est ferrum de secúri : et statim immérsus est. Rogávit Helýseum qui amiserat ferrum. Misit Helýseus étiam lignum in aquam : et ferrum natávit. Utique étiam hoc preter natúram factum cognóvimus. Grávior est enim ferri spécies : quam aquárum liquor. Advértimus ergo majórem esse grátiam quam natúram : et adhuc tamen prophétice benedictiónis grátiam admirámur. Quod si tantum

váluit humana benedictio ut naturam converteret : quid dicemus de ipsa consecratione divina : ubi ipsa verba Domini ac Salvatoris operantur ? Nam sacramentum istud quod accepimus : sermone Christi conficitur.

Quod si tantum váluit sermo Hélye ut ignem de celo depóneret : nonne valébit Christi sermo ut spécies mutet elementórum ? Tu autem Dómine miserere nostri.

Ante laudes versus. Panem de celo prestitisti eis.

Iste versiculus precedens dicitur quotidie ante laudes per octavas quando de octavis fit servitium : sive octaves fiant cum regimine chori sive non.

¶ *In laudibus quotidie per octavas dicatur hec sola antiphona Sapiéntia.* 1633.

Ps. Dóminus regnavit. (xcij. [49].)

Capitulum, hymnus et versiculus sicut in prima die.

Super psalmos Benedictus. et Magnificat. dicantur antiphone suo ordine que ad primas vespas dicebantur super psalmos cum repetitione earundem si necesse fuerit.

¶ *Cum vero fit servitium de aliquo sancto [vel de beate Marie]²¹ vel de dominica infra octavas tunc ad memoriam de Corpore Christi dicantur antiphone de nocturnis suo ordine : quibus dictis si necesse fuerit dicantur antiphone de laudibus suo ordine cum hoc versiculo Pósuit fines tuos pacem. tam ad vespas quam ad matutinas.*

Oratio. Deus qui nobis. 1615.

Ad horas omnia fiant sicut in die more simplicis festi sine regimine chori. Ita tamen quod in feriis infra octavas post dominicam, ad primam super psalmum Quicúnque. dicatur antiphona Glória tibi Trínitas. [102].

¶ *Ad vespas ant.* Sapiéntia. 1633.

Psalmi feriales dicantur per octavas nisi octave fiant cum regimine chori : quando de [163r.] octavis fit servitium.

Capitulum. Dóminus Jesus [in] qua [nocte] tradebátur. 1611.

Hymnus. Verbum supérnum. 1635.

℟. Pósuit fines tuos pacem. *Et cetera ut supra.* 1636.

Completorium dicatur sicut in feriis precedentibus infra octavas Sancte Trinitatis. Ita tamen quod in fine hymni Te lucis. &c. dicatur ℟. Glória tibi Dómine, Qui natus es

de vírgine. nisi ubi fiant octave Corporis Christi cum regimine chori : tunc enim dicitur completorium sicut in die.

¶ *Sabbato infra octavas Corporis Christi.*

Lectio j. De Consecr. ubi supra.

DE tótius mundi opéribus legístis, quia ipse dixit et facta sunt, ipse mandávit et creáta sunt. Sermo ígitur qui pótuit ex níchilo fácere quod non erat : nonne pótuit ea que sunt in id mutáre quod non erat ? Non est [enim] minus créare²² quam mutáre novas creatúras rebus. Sed quid ? Cujus arguméntis útimur, suis utámur exémplic : incarnationís quoque exémplo astruámus mystérii veritátem. Nunquid náture usus persénsit : cum Dóminus Jesus ex María nascerétur ? Si órđinem quérimus : viro mixta fémína generári consu-éverat. Liquet ergo, quid preter náture órđinem virgo generávit. Et hoc quod conficimus corpus ex vírgine est.

Quid hic queris náture órđinem in Christi córpore, cum preter natúram sit ipse Dóminus Jesum partus ex vírgine ? Vera útique caro Christi que crucifixa queque sepúlta est : vere ergo illius carnis sacraméntum est. Ipse clamat Dóminus noster Jesus, Hoc est corpus meum. Ante benedictionem verbórum celéstium ália spécies nominátor, post consecrationem Corpus Christi significátur. Ipse dicit sánguinem suum. Ante consecrationem áliud dicitur, post consecrationem Sanguis Christi nuncupátur. Tu dicis, Amen. Hoc est, Verum est. Quod sermo sonat : afféctus séntiat.

*Lectio secunda. Ambros. lib. 4. de Sacr. cap. 4. Item De Consecr. dis. 2. cap. Panis.*²³

Panis est in áltari usitátus ante verba sacramentórum : ubi accessit consecrátio : panis fit caro Christi. Quómodo autem potest qui panis est esse Corpus Christi ? Consecrátio ígitur quibus verbis, et cujus sermónibus est ? Utique Dómini Jesu. Nam per reliqua ómnia

que dicuntur laus Deo offértur, oratione pétitur pro pópulo et pro régibus et céteris. Ubi autem sacraméntum conficitur : jam non suis sermónibus útitur sacérdos, sed sermónibus Christi. Ergo sermo Christi hoc cónficit sacraméntum. Quis sermo Christi ? Hic nempe quo

facta sunt ómnia : celum terra et mária. Vides ergo quam operatórius sit sermo Christi. Si ergo tanta vis est in sermóne Dómini nostri Jesu Christi ut incípiat esse quod non erat : quanto magis operatórius est ut sint que erant, et in áliud convertántur ?

Et sic quod erat panis ante consecratióem : jam Corpus Christi est post consecratióem : quia sermo Christi creaturám mutat : et sic ex pane fit Corpus Christi. Et vinum cum aqua in cálice mixtum fit sanguis : consecratióem verbi celéstis.

Lectio tertia.

Sed forte dicis, Spécíem sánguinis non vídeo : sed habet similitúdinem. Sicut enim mortis similitúdinem accepísti, ita étiam similitúdinem Sánguinis Christi bibis, ut nullus horror sit cruóris : et pré-cium tamen operétur redemptiónis.

Ambros. ut supra, cap. 5.

Didicísti quia Corpus Christi áccipis : vis scire quia verbis celéstibus consecrátur ? Accipe que sunt verba. Dicit sacérdos, Fac nobis inquit hanc oblatiόem benedíctam, ascríptam, ratam, rationábilem, et cétera. Omnia ista evangelíste sunt, usque ad Accípíte sive corpus sive sánguinem : inde sunt verba Christi. Accípíte et bíbite ex hoc omnes : hic est enim sanguis meus. Vide síngula. Qui

prídíe quam paterétur : accépít inquit in sanctis mánibus panem. Antequam consecrátur panis est : ubi autem verba Christi accessérunt, Corpus Christi est. Deínde audi dicéntem, Accípíte et édíte ex hoc omnes, hoc est corpus meum. Et ante verba Christi calix est vino et aqua plenus : ubi autem verba Christi operáta fúerint ibi sanguis effícitur, qui plebem rédemit. Vide ergo quam potens est sermo Christi, univérsa convértere. Deínde ipse Jesus testificátur quod corpus et sánguinem suum accipiámus : de cujus fide et testificatióne dubitáre non debémus. Tu autem Dómine miserére nostri.

¶ *Dominica infra octavas Corporis Christi.*

[163v.]

*Lectio j. De Consecr. dis. 2. cap. Christus panis.*²⁴

Christus panis est, de quo qui mandúcat : vivit in etérnum. De quo ipsémet dixit, Et panis quem ego

dabo : caro mea est pro mundi vita. Detérminat quo modo sit panis, non solum secúndum verbum quo vivunt

omnia : sed secundum carnem assumptam pro mundi vita. Humana enim caro que erat peccato mortua, carni munde unita, incorporata, unum cum illa effecta : vivit de Spiritu ejus, sicut vivit corpus de spiritu suo. Qui vero non est de Corpore Christi : non vivit de Spiritu Christi.

Ibid. cap. Corpus. ²⁵ Corpus et Sanguinem Christi dicimus illud quod ex fructibus terre acceptum et prece mystica con-

secratum recte sumimus ad salutem spiritualem : in memoriam Domine passionis. Quod cum per manus hominis ad illam visibilem speciem perducatur, non sanctificatur ut sit tam magnum sacramentum, nisi operante invisibiliter Spiritu sancto : cum hec omnia que per corporales motus in illo opere fiunt, Deus operetur.

Lectio secunda. Ibid. cap. Hoc est. ²⁶

Hoc est sacramentum pietatis, et signum unitatis : et vinculum charitatis. Qui vult vivere accedat et credat : incorporet hunc cibum et potum, per hoc etiam intelligens societatem membrorum mystici corporis ecclesie, quod erit in fine ipsius in predestinatis.

Ibid. cap. Hoc est quod. ²⁷ Hoc est quod dicimus, quod omnibus modis probare contendimus : sacrificium ecclesie duobus confici, duobus constare. Visibili elementorum specie : et invisibili Domini Jesu Christi carne et sanguine, sacramento et re sacramenti, id est Corpore Christi. Sicut Christi persona constat et conficitur ex Deo et homine, cum ipse Christus verus sit Deus et verus homo : quia omnis res illarum rerum naturam et veritatem in se continet ex quibus conficitur.

Conficitur autem sacramentum ecclesie duobus, sacramento et re sacramenti : id est Corpore Christi. Est igitur sacramentum et res sacramenti : id est Corpus Christi caro ejus quam forma panis operatam in sacramento accipimus, et sanguinem ejus quem sub vini specie ac sapore potamus. Caro videlicet est carnis ²⁸ : et sanguis est sacramentum sanguinis. Carne et sanguine utroque visibili, spirituáli, significatur visibile corpus Domini nostri Jesu Christi et palpabile, plenum gratia omnium virtutum et divina majestate. Sicut ergo celestis panis qui vere Christi caro est suo modo vocatur Corpus Christi : cum revera sit sacramentum Corporis Christi illius videlicet quod visibile, quod palpabile et mortale in cruce est positum, vocaturque ipsa

carnis immolatio, que sacerdotis manibus fit Christi passio, mors, crucifixio, non rei veritate sed

significanti mysterio, sic sacramentum fidei quod baptismus intelligitur fides est.

*Lectio iij. De Consecr. dis. 2. cap. Iteratur.*²⁹

Iteratur quotidie hec oblatio, licet Christus semel passus sit³⁰ in carne per unam eandemque passionem mortis sue semel salvavit mundum : ex qua morte idem resurgens ad vitam mors ei ultra non dominabitur. Quod³¹ profecto sapientia Dei Patris : necessarium pro multis causis hoc providit. Primo quidem quia quotidie peccamus : saltem in peccatis sine quibus mortalis infirmitas vivere non potest. Quia licet omnia peccata condonata sint in baptismo, infirmitas tamen peccati adhuc manet in carne. Unde psalmista, Benedic anima mea Dominum : qui propiciatur omnibus iniquitatibus tuis qui sanat omnes infirmitates tuas. Et ideo quia quotidie labimur quotidie Christus pro nobis immolatur, et passio Christi in mysterio traditur : ut qui semel moriendo mortem vicerat, quotidie recidiva delictorum per hec sacramenta corporis et sanguinis peccata relaxet. Unde oramus, Dimitte nobis debita nostra. Quia si dixerimus quia

peccatum non habemus : ipsi nos seducimus et veritas in nobis non est. Iteratur etiam hoc sacramentum ob commemorationem passionis Christi : sicut ipse ait, Hec quotienscunque agitis : in meam commemorationem facite. Quotienscunque ergo hunc panem sumitis, et bibitis calicem : mortem Domini annunciabitis donec veniat. Non itaque sic accipiendum est, donec Christi mors veniat, quia jam ultra non morietur : sed donec ipse Dominus ad iudicium veniat. Interim autem semper mors Christi [164r.] est per seculi vitam posteris nuncianda, ut discant qua charitate dilexit suos qui pro eis mori dignatus est, cui omnes vicem debemus rependere charitatis, quia ad hoc nos prior dilexit cum essemus gehenne filii ut eum diligeremus a morte jam liberati.

³² Quia morte Domini liberati sumus : huius rei memores in edendo carnem et potendo sanguinem ejus, que pro nobis oblata sunt significamus. Tu.

(Ibid, cap.
Quia morte.)

*Lectio iiij. De Consecr. dis. 2. Utrum sub figura.*³³

Utrum sub figura an sub veritate hoc mysticum calicis sacramentum fiat, veritas ait, Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus. Alioquin quomodo verum erit : Panis quem ego dabo caro mea est pro mundi vita, nisi vera sit caro ? Sed quia Christum fas vorari dentibus non est : voluit hunc panem et vinum in mysterio vere carnem suam et sanguinem suum consecratione Spiritus Sancti potentialiter creari : et quotidie pro mundi vita mystico immolari : ut sicut de virgine per Spiritum Sanctum vera caro sine coitu creatur, ita per eundem ex substantia panis et vini mystice idem Corpus Christi consecratur. Corpus Christi et veritas et figura est. Veritas : dum Corpus Christi et Sanguis in virtute Spiritus Sancti, et in virtute ipsius ex panis vini que substantia efficitur. Figura vero est : id quod exterius sentitur. Intra catholicam ecclesiam in mysterio Corporis Christi nichil a bono majus, nichil malo minus perficitur sacerdote : quia non in merito consecrantis sed in verbo efficitur Creatoris, et in virtute

Spiritus Sancti. Si enim in merito esset sacerdotis : nequaquam ad Christum pertineret. Nunc autem sicut ipse est qui baptizat : ita ipse est qui per Spiritum Sanctum hanc suam efficit carnem, et transfert vinum in sanguinem. Unde et sacerdos, Jube hec inquit perferri per manus angeli tui sancti, in sublime altare tuum in conspectu divine majestatis tue. Ut quid deferenda illuc deposcit, nisi ut intelligatur quod ista fiant in eo sacerdotio ? Hanc igitur oblationem benedictam, per quam benedicimur : ascriptam, per quam homines in celo ascribuntur : ratam, per quam in visceribus Christi esse censeamur : rationabilem, per quam a bestiali sensu exuamur : acceptabilem, ut qui nobisipsis displicemus : per hanc acceptabiles ejus unico Filio simus. Nichil rationabilius, ut quia nos jam similitudinem mortis ejus in baptismo accepimus, similitudinem quoque carnis et sanguinis ejus sumamus : ita ut veritas non desit in sacramento et ridiculum nullum fiat a paganis quod cruorem occisi hominis bibamus. Tu autem.

Lectio v. Ibidem.

Redendum est etiam quod in verbis Christi sacramenta confi-

ciantur. Cujus enim potentia creantur prius, ejus utique verbo ad

mélius procreántur. Relíqua ómnia que sacérdos dicit aut clerus chori canit nichil aliud quam laudes et gratiárum actiónes sunt, aut certe obsecratiónes et fidélium petitiónes.

*Ibid, cap.
Omnia que.*

³⁴ Omnia quecúnque vóluit Dóminus fecit : in celo et in terra. Et quia vóluit : sic factum est. Ita licet figúra panis et vini videátur : nichil tamen áliud quam caro Christi et sanguis post consecratiónem credénda sunt. Unde ipsa véritas ad discipulos, Hec (inquit) caro mea est : pro mundi vita. Et (ut mirábilius loquar) non ália plane quam que nata est de María vírgine et passa in cruce et resurrexit de sepúlchro. Hec inquam : ipsa est. Et ídeo Christi caro est que pro mundi vita adhuc hódie offértur : et cum digne percípitur, vita útique etérna in nobis reparátur. Panem quidem istum quem súmimus in mystério, illum útique intélligo panem qui manu Spíritus Sancti formátus est in útero vírginis : et igne passiónis decóctus in ara crucis. Panis enim angelórum : factus est hóminum cibus. Unde ipso ait, Ego sum panis vivus : qui de celo descéndi. Et íterum, Panis quem ego dabo : caro mea est pro mundi vita.

*Ibid, cap.
Quotidie.*

³⁵ Quotídie eucharístie communi-

ónem accípere, nec laudo nec vitúpero : ómnibus tamen Domínicis diébus comunicándum hortor. Si tamen mens in afféctu peccánda est : gravári magis dico eucharístie perceptiáne quam purificári. Et ídeo quamvis peccáto mordeátur quis : peccánda tamen de cétero non hábeat voluntátem, et comunicáturus satisfáciat láchrymis et oratióibus, et confidens de Dómini miseratiáne accédatur ad eucharístiam intrépidus et secúrus. Sed hoc de illo dico : quem [164v.] mortália peccáta non gravant.

*Augustinus in
libro de
diffinitione
orthodoxe
fidei, cap. 54.*

Item si dicit quispiam non quotidie accipiéndam eucharístiam, álius quotidie accipiéndam affirmat faciát unusquisque quod secúndum fidem suam pie credit esse faciéndum. Neque enim litigavérunt inter se : aut quisquam eórum se áleri prepósuit, Zachéus et ille centúrio, cum alter eórum gaudens in domo sua suscepérat Dóminum : alter eórum dixit Dómino, Dómine non sum dignus ut intres sub tectum meum. Ambo Salvatórem honorificántes : quamvis non uno modo. Ambo peccátis míseri : ambo misericórdiam consécuti. Ad hoc valet : quod manna secúndum própriam voluntátem in ore cujúsquam sapiébat.

*Augustinus ad
inquisitionem
Januarii lib. 1.
cap. 3.*

*Lectio sexta. De Consecr. dis. 2. Si quotiens.*³⁶ *Ambros. de sacrum, lib. 4. cap. 6.*

SI quotienscúnque effúnditur sanguis Christi in remissionem peccatorum effúnditur : débeo illum semper accíperere, ut michi peccáta dimittántur. Quia semper pecco : semper débeo habére medicinam.

De Consecr. dis. 2. Qui scelerate.

Qui sceleráte vivunt in ecclésia et communicáre non désinunt, putántes se tali communióne mundári : discant nichil ad emundatióem proficere sibi dicénte prophéta, Quid est quod diléctus meus in domo mea fecit scélera multa ? Nunquid carnes sancte áuferent a te malicias tuas ? Et apóstolus, Probet (inquit) se homo : et sic de pane illo edat : et de cálice bibat.

Ambr. lib. 5. de sac. cap, 4. Item de Consecr. dis. 2. cap. Non iste panis.

³⁷ Non enim iste panis est qui in corpus vadit : sed panis vite éterne, qui ánime nostre substántiam fulsit. Iste panis quotidianus est. Accipe quotidie : quod quotidie tibi prosit. Sic vive : ut quotidie mereáris accíperere.

De Consecr. dis. 2. Et sancta.

³⁸ Sancta malis possunt obéssere : bonis sunt ad salútem, malis ad iudícium. Unde apóstolus, Qui mandúcat et bibit indígne : iudícium sibi mandúcat et bibit. Non quod illa res mala est : sed quia malus male accipit quod bonum est. Non enim mala erat bucélla : que Jude data est a Dómino. Salútem médicus dedit, sed

quia ille qui indígne erat accépit : ad perníciam suam accépit.

³⁹ Non prohibeat dispensátor *Ibidem, Non prohib.* píngues terre in mensa Dómini manducáre : sed exactórem moneat timére.

⁴⁰ Sicut Judas cui bucéllam trádidit *Ibidem, Sic. Jud.* Christus : non malum accipiéndum, sed bonum male accipiéndum, locum prébuit dyábolo. Sic indígne quisque sumens Corpus Christi non éfficit, ut quia malus est malum sit : aut quia non ad salútem accipit nichil accipit. Corpus enim et Sanguis Dómini nichilóminus erat in illis : quibus dicébat apóstolus, Qui mandúcat et bibit indígne : iudícium sibi mandúcat et bibit.

⁴¹ Sed quómodo manducándus est *De Consecr. dis. 2. cap. Quid est.* Christus ? Quómodo ipse dicit, Qui mandúcat meam carnem et bibit meum ságuinem digne : in me manet et ego in illo. Et qui indígne accipit sacraméntum : acquirit magum torméntum.

⁴² Quia corpus assumptum ablatúrus *De Consecr. dis. 2. cap. Quia corpus.* erat Dóminus ab óculis et illatúrus sidéribus : necessárium erat ut in die cene sacraméntum ⁴³ panis et ságuinis consecraret, ut colerétur júgiter per mystérium quod semel offerebátur in précium : ut quia quotidiana et indeféssa currébat pro

hóminum salute redemptio, perpétua esset redemptionis oblátio, et perénnis víctima, illa víveret in memória et semper presens esset in grátia. Vere única et perfécta hóstia, fide estimánda non spécie, neque exterióri censénda visu : sed interióri afféctu. Unde et mérito celéstis confirmat auctóritas, quia caro mea vero est cibus : et sanguis meus vero est potis. Recédatur ergo omne infidelitátis ambíguum : quóniam quidem qui auctor est múnere ipse étiam est testis veritátis. Nam invisibilis

sacérdos visíbilis creatúras in substántiam córporis sui et ságuinis, verbo suo secréta potestáte convértit : ita dicens, Accípite et comédite : hoc est corpus meum. Et sanctificatióne repétita : Accípite et bíbite, hic est sanguis meus. Ergo sicut ad méritum precipiéntis Dómini repénte ex nichilo substitérunt excélsa celórum, profúnda flúctuum, vasta terrárum : ita pari potestáte in spirituálibus sacraméntis ubi précipit virtus servit efféctus. Tu autem Dómine miserere.

Tres ultime lectiones de expositione evangelii legantur, sicut in prima die.

[165r.]

¶ *Feria secunda.*

Lectio prima. Ibidem.

Quanta itaque et quam celebránda beneficia, vis divíne benedictiónis operétur, et quómodo tibi novum et impossíbile esse non débeat, quod in Christi substántiam terréna et mortália convertúntur : teípsum qui in Christo es regenerátus intérra. Dudum aliénus a vita, peregrínus a misericórdia, et a salutis via intrínsecus mórtuus exulábas, súbito initiátus Christi légibus, et salutáribus mystériis innovátus, in corpus ecclésie, non vidéndo, sed credéndo, transilisti, et de filio

perditionis, adoptívus Dei filius fieri occúlta puritáte meruísti : in mensúra visíbili pérmanens, major factus es teípso invisíbiliter, sine quantitátis augménto. Cum idem atque ipse esses, multo alter fidéi processibus extitisti, in exterióri nichil ádditum est, et in interióri totum mutátum est : ac sic⁴⁴ homo Christi filius efféctus es, et Christus hóminis in mente formátus est. Sicut ergo sine corporáli sensu, vilitáte pretérita depósita, súbito novam indútus es dignitátem, et sicut hoc quod Deus in

te lesa curávit, infécta diluit, maculáta detérsit, non óculis, sed sénsibus tuis sunt crédita : sic et cum ad reveréndum ⁴⁵ altáre cibis spirituálibus satiándus ascéndis, sacrum Dei tui

corpus et ságuinem fide réspice, honóra, miráre, mente contíngere, cordis manu súscipe, et máxime mente totum haustum interiórís hóminis assúme.

*Lectio secunda. De Consecr. dis. 2. In Christo semel.*⁴⁶

IN Christo semel oblata est hóstia ad salutem etérnam potens. Quid ergo nos ? Nonne per síngulos dies offerimus ? Sed ad recordatióem mortis ejus : et una est hóstia non multe. Quómodo una et non multe ? Quia semel oblátus est Christus. Hoc autem sacrificium exéplum est illius : idípsum et semper idípsum. Proínde hoc idem est sacrificium unum solum. Alióquin dicétur quóniam in multis locis offerretur : multi sunt Christi.

Nequáquam sed unus ubíque Christus : et hic plenus existens, et illic plenus. Sicut enim quod ubíque offerretur unum est corpus, et non multa cörpera : ita et unum sacrificium. Póntifex autem est ille qui hóstiam obtulit nos mundántem. Ipsam étiam offerimus nunc : que tunc oblata consúmi non potest. Quod nos fácimus : in commemoratióem ejus fit quod factum est. Hoc enim fácite ait : in meam commemoratióem.

*Lectio tertia. De Consecratione. distinctio 2. cap. j.*⁴⁷

IN sacramentórum oblatiόνibus que inter missárum solénnia Dómino offeruntur : panis tantum et vinum aqua permíxtum, in sacrificium offerantur. Non enim debet in cálice Dómini aut vinum solum aut aqua sola offerri, sed utrúmque permíxtum : quia utrúmque ex látere ejus in passióe sua profluxisse légitur.

Ergo cum in cálice vino aqua miscétur, Christo pópulus adunátur : et credéntium plebs ei in quem credit copulátur et júngitur. Que copulatio et conjúctio aque et vini, sic miscétur in cálice Dómini : ut míxtio illa non possit separári. Nam si vinum tantum quis offerat : sanguis Christi íncipit esse sine nobis. Si vero aqua sit sola : plebs íncipit esse sine Christo. Ergo quando botrus solus offerretur in quo vini efficiéntia tantum designátur : salutis nostre sacra-

*De Consecr.
dis. 2. Cum
omnis.*

⁴⁸ Calix étiam Domínicus, vino et aqua permíxtus debet offerri : quia vidémus in aqua pópulum intélligi, in vino vero osténdi ságuinem Christi.

méntum negligitur, quod aqua | significátur. Tu autem.

¶ *Feria tertia.*

Lectio prima. Ambros. lib. 5. de sacramentis, cap. j.

Hujus sacraménti ritum Melchisedech osténdit : ubi panem et vinum Abrahe obtulit. Sed tu mihi⁴⁹ dicis, Quómodo ergo Melchisedech vinum tantum et panem obtulit ? Quid ígitur vult admíxtio aque ? Ratióne accípe. Primo ómnium figúra fuit : que ante precéssit témpore Móysi. Quia cum sitíret pópulus Judeórum et murmuráret quod aquam inveníre non posset : jussit Dóminus Móysi ut tangeret petram cum virga.

*De Consecr.
dis. 2. In
calicem.*

⁵⁰ Tétigit petram cum virga, et undam máximam fudit sicut dicit

apostolus, Bibébant autem de spirituáli consequénte eos petra. Petra autem erat Christus.⁵¹ Non immóbilis petra que pópulum sequebátur. Et tu bibe ut Christus te sequátur. Vide mystérium. Móyses hoc est prophéta : virga hoc est verbum Dei. Sacerdos verbo Dei tangit petram et fluit aqua : et bibit pópulus Dei. Tangit ergo sacerdos cálicem, redúndat aqua in cálice et salit in vitam etérnam, et bibit pópulus Dei : qui Dei grátiam consécutus est. Tu autem. [165v.]

Lectio secunda. Ibidem, Ambros.

Didicísti ergo hoc : accípe et áliud. In témpore Domínice passiónis cum sabbátum magnum instáret, quia diu in cruce vivébant Dóminus noster Jesus Christus et latrónes : missi sunt qui percúterent eos. Qui veniéntes invenérunt defúctum Dóminum nostrum Jesum Christum. Tunc unus de militibus láncea tétigit latus : et de látere ejus aqua fluxit et sanguis. Aqua autem ut mundáret : sanguis ut redímeret.

Quare de látere ? Quia unde culpa, inde grátia. Culpa per féminam que de látere facta est : grátia per Dóminum nostrum Jesum Christum.

⁵² Sic vero calix Dómini non est aqua sola et vinum solum, nisi utrúmque misceátur : quómodo nec corpus Dómini potest esse sola fárina [aut aqua sola]⁵³ nisi utrúmque fúerit adjúctum et copulátum, et panis uníus compáge solidátum.

*De Consecr.
dis. 2. Cum
omnis. Item
cap. 2.*

⁵⁴ In sacraméto cörperis et

*De Consecr.
dis. 2. In
sacramento.*

sánguinis Dómini nichil ámplius offerátur quam quod ipse Dóminus trádedit, hoc est panis et vinum aqua mixtum : nec ámplius offerátur in sacrificiis, quam de uvis, aqua,⁵⁵ et

fruménto.

Hec tria unum sunt in Christo Jesu. *Ibidem, cap. iv.*
Hec hóstia et oblátio Dei in odórem suavitátis.

*Lectio tertia. Ibidem. In Christo.*⁵⁶ *Hilar. lib. 8. de Trinitate, post principium.*

IN Christo Pater et Christus in nobis : unum in his nos esse faciunt. Si vere carnem⁵⁷ córporis nostri, Christus assúpsit et vere homo ille Christus est, nos quoque vere sub mystério carnem córporis sui súmimus, et per hoc unum érimus : quia Pater in eo est, et ille in nobis. Quómodo enim voluntátis únitás asséritur, cum naturális per sacraméntum proprietas perféctum sacraméntum sit unitátis ? Non est humano aut seculari sensu de his rebus loquéndum : neque per violéntam

atque imprudentem predicationem dictórum celéstium sanitáti aliéne atque ímpie intelligéntie perversitas extorquénda. De naturáli enim in nobis Christi veritáte vel unitáte que dícimus, nisi que dícimus ab eo didicérimus : stulte atque ímpio dicerémus. Ipse enim ait, Caro mea vere est esca : et sanguis meus vere est potus. Qui edit meam carnem et bibit meum sánguinem : in me manet et ego in eo. Tu autem Dómine miserére.

¶ *Feria quarta.*

Lectio prima. Ibidem.

DE veritáte carnis et ságuinis non est relíctus ambigéndi locus. Nunc enim et ipsíus Dómini professione, et fide nostra, vere est caro et vere ságuis : et hec accépta atque hausta efficiunt, ut nos in Christo, et Christus in nobis sit. Est ergo Christus in nobis per carnem. Quod autem per sacraméntum in eo

communicáte carnis et ságuinis simus : ipse testátur dicens, Vos autem me vidébitis, quia ego vivo et vos vivétis : quóniam ego in Patre meo, et vos in me, et ego in vobis. Si voluntátis tantum intélligi unitátem vellet, ut herétici ásserunt : cur gradum quendam atque órđinem consummánde unitátis expósuit, nisi

ut ille in Patre per naturam divinitatis, nos e contra in eo per corporalem ejus nativitatem, et ille rursus in nobis per sacramentorum inesse mysterium crederetur? Ac si perfecta mediatorum unitas doceret, cum nobis in se permanentibus ipse

maneret in Patre, et in Patre manens maneret in nobis: et ita ad unitatem proficisceremur cum eo, qui in eo naturaliter secundum divinitatem inest, nos quoque in eo naturaliter inessemus, ipso in nobis naturaliter permanente.

Lectio secunda. Ibidem.

Quod autem hec in nobis naturaliter unitas sit: ipse testatus est dicens, Qui edit carnem meam et bibit sanguinem meum: in me manet et ego in eo. Non enim in eo erit in quo ipse non fuerit: ejus tamen in se assumptam habens carnem qui suam sumpserat. Sicut misit me inquit vivens Pater, et ego vivo propter Patrem: et qui manducaverit carnem meam et ipse vivet propter me. Quomodo per Patrem vivit: eodem modo nos per carnem ejus vivimus. Hec ergo vite nostre causa est, quod

in nobis Deum manentem, per [166r.] carnem Christi habemus: victuri per eum ea conditione qua vivit ipse per Patrem. Si ergo nos naturaliter secundum carnem per eum vivimus, id est naturam sue carnis adepti: quomodo non naturaliter secundum Spiritum in se Patrem habeat, cum vivat ipse per Patrem?

⁵⁸ Corpus Christi quod sumitur de altari figura est: dum panis et vinum extra videtur, veritas autem dum corpus Christi et sanguis interiorius in veritate creditur. *Ibidem, Corpus Christi. De Consecratione, distinctio 2.*

*Lectio tertia. De Consecr. dis. 2. Quid sit sanguis.*⁵⁹

Hec salutaris victima: illam nobis mortem Unigeniti, per mysterium representat. Qui licet surgens a mortuis, jam non moritur, mors illi ultra non dominabitur: tamen in ⁶⁰ ipso immortaliter et incorruptibiliter vivens: iterum in hoc mysterio moritur, ejus quoque ubique corpus sumitur, ejus caro in populi salutem

patitur, ejus sanguis non jam in manus infidelium, sed in ora fidelium funditur. Hinc ergo pensemus quale sit hoc sacrificium: quod pro nostra absolute passionem unigeniti Filii semper imitatur. Quis enim fidelium habere dubium possit, in ipsa immolationis hora ad sacerdotis vocem celos aperiri, et in illo Jesu

Christi mystério choros angelórum adesse, summa et ima sociári, unum quid ex invisílibus atque visílibus fieri ? Idem inquit uno eodémque témpore ac moménto et in celo

rápitur ministério angelórum consociándum córpori Christi : et ante óculos sacerdotís in altári vidétur. Tu autem Dómine miserére [nostri].

¶ *In octava Corporis Christi.*

Ad primas vespervas super psalmos hec sola dicatur antiphona Sacerdos in etérnum. 1609. *Psalmi feriales.*

Capitula [et]⁶¹ R̄. et cetera omnia sicut in prima die ad primas vespervas. 1611.

Completorium sicut infra octavas ut supra. 1582.

Ad matutinas ix. lectiones fiant.

Invitatorium [triplex].⁶² Christum Regem. 1615. *Et dicitur a tribus sicut in octava epyphanie supra notatum est.*

Tota cantetur hystoria sicut in prima die : cum his lectionibus.⁶³

Lectio j. Decreti pars iij. De Consecratione. distinctio 2. cap. lxxiij.

Tanta est únitas ecclésie in Christo : ut unus sit ubique panis córporis Christi, et unus sit calix sánguinis ejus. Calix enim quem sacérdos cathólicus sanctíficat, non est álius nisi ipse quem Dóminus apóstolis trádedit, quia sicut divínitas Verbi Dei una est que totum implet mundum, ita licet multis locis et innumerábilibus diébus illud corpus consecrétur, non sunt tamen multa córpora Christi neque multi cálices : sed unum corpus Christi et unus

sanguis cum illo quod sumpsit in útero vírginis, et quod dedit apóstolis. Divínitas enim Verbi replet illud quod ubique est : et conjúngit ac facit, ut sicut ipsa una est, ita et unum corpus ejus sit in veritate. Unde animadverténdum est quod sive plus sive minus unusquisque inde percípiat : omnes equáliter corpus Christi integérrime sumunt, et genenráliter omnes, et speciáliter unusquisque. Tu autem Dómine.

Lectio secunda. Ibidem.

Mistérium fidéi dicitur quod credere debes : quod ibi salus

nostra consistat. Próvidens enim Dóminus dedit nobis hoc sacraméntum

salútis, ut quia quotidie nos peccámus et ille jam mori non potest, per istud sacraméntum remissionem consequámur. Quotidie enim ipse coméditur et bíbitur in veritate : sed ínteger et vivus atque immaculátus pérmanet. Et ídeo magnum atque pavéndum mystérium est : quia áliud vidétur et áliud intelligitur. Sed cum mystérium sit : verum corpus et sanguis Christi dicitur. Figúram panis et vini habet, faciénte Dómino : quia non habémus in usu carnem crudam comédere, et sánguinem bíbere.

⁶⁴ Sicut verus est Fílius Dei Dóminus noster Jesus Christus non quemádmódum hómínes per grátiam, sed quasi Fílius ex substántia Patris : ita vera est Christi caro, sicut ipse dixit quam accípimus, et verus sanguis ejus quam potámus. Ego sum inquit panis vivus : qui de celo descénderi. Sed vero non descéndit de celo. Quómodo ergo de celo descéndit panis vivus ? Quia idem Dóminus Jesus consors est divinitátis et córporis : et tu qui accípis Christi carnem divíne ejus substántie, in illo partícipas aliménto. Tu autem.

*Ibidem.
Sicut est
verus.*

*Lectio iij. De Consecr. dis. 2. Quia passus.*⁶⁵

[166v.] **Q**uia passus est pro nobis Dóminus : commendávit nobis in isto sacraménto sánguinem suum et corpus, quod étiam fecit nosmetípsos. Nam et nos corpus ipsíus facti sumus : et per misericórdiam ipsíus quod accépmus nos sumus. Recordámini, et vos non fuístis et créati estis, et ad áream Domínica[m] comportáti estis : labóribus boum, id est annunciántium evangélium trituráti estis. Quando cathecúmini deferebámini, in hórreo servabámini : quando nómina vestra dedístis, cepístis moli jejúniis, et exorcísmis. Póstea ad aquam venístis, et conspérsi estis : et panis Domínicus facti estis. Ecce quod accepístis.

Quómodo ergo unum vidétis esse quod factum est : sic et unum estóte vos, diligétes vos : scílicet tenéndo unam fidem, unam spem : indivíduam caritátem. Herétici quando hoc sacraméntum accípiunt : testimónium contra se accípiunt : quia illi querunt divisió[n]em, cum panis iste índicet unitátem. Sic et vinum in multis racémis fuit : et modo unum est. Vinum est in sua nativité, calix est post pressúram torculáris. Et vos post illa jejúnia : post labóres, post humilitátem et contritió[n]em : jam in nómine Dómini tanquam ad cálicem Christi venístis : et ibi vos estis, in mensa et in cálice, nobíscum vos estis.

Simul enim hoc sūmimus, simul

bíbimus : quia simul vívimus.

Lectio quarta. Ibidem.

ITa Dóminus noster Jesus Christus nos significávit, nos ad se pertinere vóluit : cum mystérium pacis, et unitátis nostre in mensa consecrávit. Qui accépit mystérium unitátis et non tenet vínculum pacis : non mystérium áccipit pro se, sed testimónium contra se. Nulli est aliquátenus ambigéndum unum quemque fidélium córporis et sánguinis Domínici tunc esse partícipem, quando in baptismáte membrum efficitur Christi : nec alienári ab illíus panis calicisque consórtio, etiámsi ántequam panem

illum cómedat calicémque bibat, de hoc século migráverit, in unitáte córporis constitútus. Sacraménti quippe illíus participatióne ac beneficio non privátur : quando in se hoc quod illud sacraméntum significat invénitur.

⁶⁶ Qui mandúcant et bibunt Christum : vitam mandúcant et bibunt. Illud manducáre est réfici : illud bíbere est vívere. Quod in sacraménto visibíliter sūmitur : in ipsa veritate spirituáliter manducátur et bíbitur.

Ibidem. Qui manducant.

Lectio v.

Manducátur Christus, vivit manducátus : quia surréxit occísus. Nec quando manducámus : partes de illo fácimus. Et quidem in sacraménto sic fit. Et norunt fidéles quómodo quando mandúcant carnem Christi : unusquisque áccipit partem suam. Unde et ipsa grátia partes vocántur. Per partes manducátur in sacraménto : et manet ínteger totus in celo. Per partes manducátur in sacraménto : et manet ínteger totes in corde tuo. Totus enim erat apud Patrem quando venit in vírginem :

implévit illam nec recéssit ab illo.

⁶⁷ Veniébat in carnem ut hómínes cum manducárent : et manébat ínteger apud Patrem ut ángelos pásceret.

⁶⁸ Invitat Dóminus servos, et préparat eis cibum, seípsum. Quis áudeat Dóminum suum manducáre ? Et tamen ait, Qui mandúcat me : vivit propter me. Quando manducátur, vita manducátur : nec tamen occíditur ut manducétur, sed mórtuos vivíficat. Quando manducátur réficit : sed non déficit. Non ergo timeámus fratres

Ibidem. Qui manducant.

De Consecr. dis. 2. Invitat Dominus.

manducare istum panem, ne forte
finiamus⁶⁹ illum : et postea quid
manducemus non inueniamus.

*De Consecr.
dis. 2. Qui
manducant.*

⁷⁰Quod videtur panis et calix : quod
etiam oculi renunciant. Quod autem
fides postulat instruenda : panis est

corpus Christi et calix est sanguis.
Ista ideo dicuntur sacramenta : quia
in eis aliud videtur et aliud
intelligitur. Quod videtur speciem
habet corporalem : quod intelligitur
fructum habet spiritualem.

*Lectio sexta. De Consecratione. dis. 2. Nihil.*⁷¹

Nichil in sacrificiis majus esse
potest, quam corpus et sanguis
Christi : nec ulla oblatio hac potior
est. Sed hec omnes precellit : que
pura conscientia Domino offerenda
est : et pura mente sumenda, atque ab
omnibus veneranda. Et sicuti potior
est ceteris : ita potius excoli et
venerari debet.

*Ibidem,
Triforme.*

⁷²Triforme est corpus Domini.
Pars oblatae in calicem missa corpus
Christi quod jam resurrexit monstrat :
et pars comesta, ambulans adhuc

[167r.]

super terram, pars in altari usque ad
finem misse remanens, corpus in
sepulchro : quia usque in finem seculi
corpora sanctorum in sepulchris
erunt.

⁷³Dum frangitur hostia, dum de
calice sanguis in ora fidelium funditur :
quid aliud quam Domini corporis in
cruce immolatio, ejusque sanguinis de
latere effusio designatur ?

*Ibidem, Cum
frangitur.*

⁷⁴Qui manducaverit hoc corpus :
fiet ei remissio peccatorum. Tu
autem.

*De Consecr.,
dis. 2. Ante
benedicti-
nem.*

Tres ultime lectiones de expositione evangelii legantur sicut in prima die. 1629.

Et omnes antiphona super laudes dicuntur. 1633.

*Et si aliquod festum iij. lectionum hac die contigerit : fiant inde tres medie lectiones si
proprie habeantur : sin autem tantum memoria ad vespervas et ad matutinas et ad
missam.*

¶ Ad primam.

Ant. Sapientia. 1633.

Ps. Deus in nomine. (liij. [97].)

Ant. Te jure. [101].

Ps. Quicumque. [102].

Ad alias horas omnia fiant sicut in die. 1615.

¶ *Ad secundas vespervas omnia fiant sicut in die 1640. : preter responsorium quod non dicitur.*

Et si festum simplex ix. lectionum in hac die evenerit : differatur in crastinum : et erunt vespere de festo : et solennis memoria de octava nisi quando commemoratio sancti Pauli hac die contigerit : differatur in crastinum : tunc enim erunt secunde vespere de octava et ad matutinas de commemoratione sancti Pauli fiat solennis memoria de octavis sancti Johannis Baptiste, cum missa in capitulo.

¶ *Si vero festum sancti Albani hac die contigerit : differatur in crastinum et tunc fiant medie lectiones de sancta Etheldreda ad matutinas de sancto Albano. Missa vero de sancto Albano post tertiam dicatur : et missa de vigilia post vj. utraque ad principale altare.⁷⁵*

¶ *Si vero duplex festum in hac die contigerit non differatur : sed totum fiat servitium de festo : et tantum solennis memoria de octava ad utrasque vespervas, et ad matutinas et ad missam in illo anno : licet festum loci fuerit [: tunc festum differatur in crastinum].⁷⁶*

¶ *Cum vero octave Corporis Christi in vigilia sancti Johannis baptiste vel in vigilia apostolorum Petri et Pauli evenerint : totum fiat servitium de octavis et memoria et medie lectiones de sanctis qui ibidem contingunt. Missa vero de octavis post iij. dicatur : et missa de vigilia post vj. utraque ad principale altare.⁷⁷*

Cum autem in festo sanctorum Johannis et Pauli octava Corporis Christi evenerit, festum differatur in crastinum : et fiant ibi iij. lectiones tantum, totum servitium fiat de octava et medie lectiones de sancto Johanne baptista, cum V̄. et responsoriis de j. nocturno hystorie ejusdem : ita tamen quod tertium responsorium erit Priusquam te. (XX.) nam tunc plenum servitium de sancta Maria in crastino sancti Johannis baptiste fiet.

Cum vero festum sanctorum Johannis et Pauli in dominica infra octavas Corporis Christi evenerit : tunc festum differatur in crastinum : ibi inchoetur hystoria Deus ómniū. et ibi fiat solennis memoria ad vespervas et ad matutinas, et medie lectiones de Corpore Christi : nisi festum iij. lectionum evenerit : quod proprias habeat lectiones vel festum sancti Johannis baptiste hanc dominicam precesserit, tunc fiant medie lectiones de sancto Johanne baptista : ut supra dictum est.

U*BI [vero]⁷⁸ fiunt octave Corporis Christi cum regimine chori : hoc modo fiat servitium. In prima die tam ad vespervas quam ad matutinas et ad alias horas omnia fiant sicut in prima die. Ubi octave fiant sine regimine chori : ut predictum est,*

excepto quod ad ij. vesp̄as dicuntur psalmi qui ad primas vesp̄as dicebantur, videlicet, ps. Dixit Dóminus. [306]. ps. Confitébor. ps. Crédidi. ps. Beáti omnes. ps. Lauda Hierúsalem. Capitulum. Dóminus Jesus. 1611. Hymnus. Sacris solénniis. V̄. Panem de celo.

De festis vero eodem die varie contingentibus similiter fiat ut ibidem predictum est.

Per totas octavas fiat servitium de Corpore Christi : etiam in dominica nisi festum ix. lectionum intercurrat, vel festum Johannis et Pauli infra octavas evenerit.

Quotidie ad matutinas. Invitatorium, hymnus, antiphone et psalmi sicut in prima die, V̄. et responsoria secundum ordinem nocturnorum dicuntur. Tres lectiones fiant cum psalmo Te Deum. et cetera.

Ante laudes versus. Panem de celo. 1614.

¶ *In laudibus dicatur hec sola antiphona Sapiéntia. 1633.*

Ps. Dominus regnavit. (xcij. [49].)

Capitulum, hymnum et V̄. sicut in prima die. 1611.

Per totas octavas super psalmos Benedictus. et Magníficat. nisi in dominica et in [167v.] octava die dicuntur antiphone suo ordine que ad primas vesp̄as super psalmos dicebantur : cum frequenti repetitione : et etiam ad memoriam de Corpore Christi cum de aliquo sancto infra octavas fiat servitium.

Oratio. Deus qui nobis. 1615.

Nulla fiat memoria per octavas quia chorus regitur : nisi aliquod festum sine regimine chori intervenerit : et nisi in dominica quando vj. feria in crastino octavarum vacaverit : ut subnotatum est.

¶ *Ad j. et ad alias horas omnia fiant sicut in prima die 1637. : preter cantus super hymnos ad j.⁷⁹ iij. vj. et ix.*

¶ *Ad vesp̄as ant. Sapiéntia. 1633. ps. Dixit Dóminus. (cix. [306].) et ceteri psalmi qui ad primas vesp̄as dicebantur.*

Cetera omnia tam ad vesp̄as quam ad completorium : sicut in prima die : preter antiphonam super psalmum Magníficat. que erit una de predictis per ordinem.

¶ *Dominica infra octavas si a festo ix. lectionum vacaverit ad primas vesp̄as omnia fiant sicut in aliis diebus infra octavas preter antiphonam super psalmum Magníficat. que*

erit O quam suavis. 1614. Nulla fiat memoria de dominica nec de Trinitate : sed neque processio fiet ante crucem : nisi forte in crastino octavarum servitium de sexta feria fuerit faciendum, tunc enim fiat memoria de dominica, de Trinitate et processio ante crucem, et tunc missa dominicalis in dicta vj. feria post octavas dicatur, et tunc responsorium Deum time. in illo anno omnino pretermittatur.

¶ *Ad matutinas vero omnia fiant sicut in prima die, 1615. preter sex lectiones que erunt de propria legenda per octavas annotata per ordinem.*

¶ *In laudibus vero una sola antiphona dicitur.*

¶ *Ad j. et ad alias horas omnia fiant sicut in ceteris diebus infra octavas preter antiphonam super psalmum Quicúnque. que erit antiphona Te jure. [101]. Et dicitur hac antiphona ad Quicúnque vult. in feriis sequentibus infra octavas nisi duplex festum intercurrat.*

¶ *Ad ij. vespas et ad completorium omnia fiant sicut in aliis diebus infra octavas preter antiphonam super psalmum Magnificat. que erit O sacrum convívium. 1640.*

Si [vero]⁸⁰ aliquod duplex festum infra octavas contigerit, vel in octava, totum fiat servitium de festo : et de octavis tantum memoria. Si autem festum ix. lectionum, et minima duplex infra octavas contigerit, etiam in dominica : totum servitium fiat de festo : et de octavis tantum memoria [et medie lectiones de festis].⁸¹

De festis autem trium lectionum, sine regimine chori que infra octavas evenerint : memoria tantum fiat : nisi sint festis ix. lectionum conjuncta : tunc enim fiant memoria et medie lectiones in festis ix. lectionum. Tamen si festum sanctorum Johannis et Pauli infra octavas contigerit : tunc enim totum servitium fiat de festo cum ix. lectionibus propter octavas que sunt cum regimine chori tanquam si in dominica extra octavas contigerit, ne servitii proprietates omittantur. Ita tamen quod medie lectiones fiant de Corpore Christi : et de sancto Johanne baptista memoria tantum.

¶ *In octavis omnia fiant ut supra, ubi octave fiunt sine regimine chori : excepto quod si festum [simplex]⁸² ix. lectionum hac die contigerit differatur in crastinum, et ad secundas vespas de Corpore Christi fiat solennis memoria de festo : nisi forte hujusmodi festum ix. lectionum fuerit : quod secundas vespas habere non poterit. Similiter fiat de festo ix. lectionum in crastino octavarum contingente. Si vero duplex festum in crastino contigerit : fiat solennis memoria de octavis.*

Cum commemoratio sancti Pauli hac die contigerit differatur in crastinum : et in octava fiat memoria de apostolis ad matutinas cum hac antiphona Petrus apóstolus. XX. ad vespervas cum hac antiphona O Petre pastor. XX. cum mediis lectionibus de octavis apostolorum.

¶ *In commemoratione sancti Pauli fiat tantum memoria de octavis sancti Johannis baptiste.*

Si duplex festum in octavis contigerit : totum servitium fiat de festo : et memoria de octavis eo anno. Si festum sanctorum Johannis et Pauli in octava die evenerit fiant medie lectiones de sanctis : laudes vero de sanctis que proprie habentur, eo anno pretermittantur. In crastino vero octavarum fiat tunc commemoratio beate Marie.

Notes, pages 1609-1665.

- ¹ 1520:8v.
- ² 'Antipho. Sacerdotes' Chevallon. [SB:mlxi.]
- ³ 1520:10r. has no Bz.
- ⁴ 'Immolábat', 1520:10v.
- ⁵ SB:mlxvi.
- ⁶ *Augustini* In Joan. Evangel. Tract, xxvi., *Opera* III. 1986. [SB:mlxx.]
- ⁷ 'Cum enim cibo', 1520:13r.
- ⁸ *Legendum forsan cum Portiforiis* 'socios eorum.' [SB:mlxx.]
- ⁹ 'qua' *conjecit vir reverendus E. Atkinson, S.T.P.* [SB:mlxxi.]
- ¹⁰ 1520:13v. has flats only at 'cálice' and the final B of 'participámus'.
- ¹¹ 1520:14v.
- ¹² 'vel', 1520:14v.
- ¹³ 1520:15r. indicates only 'Hymnus. Sacris solénniis. \mathcal{V} . Posuit fines.'
- ¹⁴ 1531:161v. concludes with 'allelúya' but no 'allelúya' appears here in 1520:15r. If 'datur allelúya' were performed it would be set F.FG A.G.F.F.
- ¹⁵ 1520:15r.
- ¹⁶ 'observetur', 1520:15r.
- ¹⁷ 'medie' Chevallon. [Sbmlxxvi.]
- ¹⁸ 1520:15r.
- ¹⁹ 1520:15v.
- ²⁰ *Decreti pars iii. De Consecratione. Distinctio 2. cap. lxi.* [SB:mlxxviii.]
- ²¹ 1520:15v.
- ²² 'Non est minus dare' Chevallon. [SB:mlxxxi.]
- ²³ *Decreti pars iii. De Consecratione. Distinctio 2. cap. lv.* [SB:mlxxxii.]
- ²⁴ *Decreti pars iii. De Consecratione. Distinctio 2. cap. lvii.* [SB:Sbmlxxxiv.]
- ²⁵ *ibid.* cap. lx. [SB:mlxxxiv.]
- ²⁶ *ibid.* cap. lxiii. [SB:mlxxxiv.]
- ²⁷ *ibid.* cap. xlvi. [SB:mlxxxiv.]
- ²⁸ *Legendum cum Portiforiis* 'Caro visibilis videlicet est sacramentum carnis.' [SB:mlxxxv.]
- ²⁹ *Decreti pars iii. De Consecratione. Distinctio 2. cap. lxxi.* [SB:mlxxxv.]
- ³⁰ SB:mlxxxv. omits 'sit' and adds the footnote: 'passus sit' Chevallon.
- ³¹ 'Qui profecto' Chevallon. [SB:mlxxxv.]
- ³² *ibid.* cap. l. [SB:mlxxxvi.]
- ³³ *Decreti pars iii. De Consecratione. Distinctio 2. cap. lxxii.* [SB:mlxxxvii.]
- ³⁴ *ibid.* cap. lxxiv. [SB:mlxxxviii.]
- ³⁵ *Decreti pars iii. De Consecratione. Distinctio 2. cap. xiii.* [SB:mlxxxix.]
- ³⁶ *ibid.* cap. xiv. [SB:mlxxxix.]
- ³⁷ *ibid.* cap. lvi. [SB:mxv.]

- ³⁸ *ibid.* cap. lxvi. [SB:mxci.]
- ³⁹ *ibid.* cap. lxvii. *mox* 'Non quod prohibeat' *ed.* 1510, *Legenda* 1518. [SB:mxci.]
- ⁴⁰ *ibid.* cap. lxviii. [SB:mxci.]
- ⁴¹ Decreti pars iii. *De Consecratione*. Distinctio 2. cap. xlvi. [SB:mxci.]
- ⁴² *ibid.* cap. xxxv. [SB:mxci.]
- ⁴³ 'nobis corporis et sanguinis conse-' *Legenda* 1518. [SB:mxci.]
- ⁴⁴ 'si' *Legenda*. [SB:mxci.]
- ⁴⁵ 'ad altare' *ed.* 1516. *Leg.* 1518. [SB:mxci.]
- ⁴⁶ Decreti pars iii. *De Consecratione*. Distinctio 2. Cap. liii. 'ī. 10. *semel.*' Chevallon. [SB:mxci.]
- ⁴⁷ *ibid.* cap. i. [SB:mxci.]
- ⁴⁸ *ibid.* cap. vii. [SB:mxci.]
- ⁴⁹ 'mihi' in hoc loco Chevallonius cum editione A.D. 1516, 'michi' *Legenda*. [SB:mxci.]
- ⁵⁰ Decreti pars iii. *De Consecratione*. Distinctio 2. cap. lxxxiii. [SB:mxci.]
- ⁵¹ 'Non mobilis' *Leg.* 1518. [SB:mxci.]
- ⁵² Decreti pars iii. *De Consecratione*. Distinctio 2. cap. vii. [SB:mxci.]
- ⁵³ 'aut aqua sola' *non habet* Chevallon : 1531 ; *nec ed.* 1516. *neque Leg.* 1518. [SB:mxci.]
- ⁵⁴ Decreti pars iii. *De Consecratione*. Distinctio 2. cap. v. [SB:mxci.]
- ⁵⁵ 'aqua' *non habent ed.* 1516. *Leg.* 1518. [SB:mxci.]
- ⁵⁶ *ibid.* cap. iv. 'In 10.' Chevallon. *ibid.* cap. lxxxiii. [SB:mxci.]
- ⁵⁷ 'corporis Christi Christus' *ed.* 1516. *Legenda* 1518. [SB:mxci.]
- ⁵⁸ 'Corpus 10.' Chevallon. Decreti pars iii. *De Consecratione*. Distinctio 2. cap. lxxxix. [SB:mxci.]
- ⁵⁹ *ibid.* cap. lxxxiii. [SB:mxci.]
- ⁶⁰ 'se ipso' *ed.* 1516. *Leg.* 1518. [SB:mxci.]
- ⁶¹ SB:mxci.
- ⁶² 1520:15v.
- ⁶³ 1520:15v. gives the incipit for Lectio j. as 'Quotidie eukaristie.' (see p. 1651.)
- ⁶⁴ Decreti pars iii. *De Consecratione*. Distinctio 2. cap. lxxxiv. [SB:mc.]
- ⁶⁵ *ibid.* cap. xxxvi. [SB:mc.]
- ⁶⁶ Decreti pars iii. *De Consecratione*. Distinctio 2. cap. lviii. [SB:mc.]
- ⁶⁷ *ibid.* cap. lxxv. [SB:mc.]
- ⁶⁸ *ibid.* cap. lxx. [SB:mc.]
- ⁶⁹ 'sumamus' *ed.* 1510. *Leg.* 1518. [SB:mc.]
- ⁷⁰ Decreti pars iii. *De Consecratione*. Distinctio 2. cap. lviii. [SB:mc.]
- ⁷¹ *ibid.* cap. viii. 'Nihil' Chevallonius, sed *mox* 'Nichil.' [SB:mc.]
- ⁷² Decreti pars iii. *De Consecratione*. Distinctio 2. cap. xxii. [SB:mc.]
- ⁷³ *ibid.* cap. xxxvii. [SB:mc.]
- ⁷⁴ *ibid.* cap. xl. [SB:mc.]
- ⁷⁵ 'Et tunc non dicitur memoria de S. Etheldreda ad missam de Vigilia, sed ad magnam missam de S. Albano tantum.' Brev. 1516. [SB:mc.]

Notes.

⁷⁶ 1520:15v. (This is difficult to read.)

⁷⁷ *'Et tunc ad j. vespervas et ad matutinas de S. Johanne Baptista, fiat solennis memoria de Oct. Corporis Christi. Similiter fiat in festo Apostolorum Petri et Pauli.'* Brev. 1516. [SB:mciv.]

⁷⁸ 1520:16r.

⁷⁹ 1520:16r. omits 'j.'

⁸⁰ 1520:16v.

⁸¹ 1520:16v.

⁸² 1520:16v. *'festum duplex'* Brev. 1516. [SB:mcviii.]